

II.
C.22560
f.2175

22560 H. C. f. r.

B

nas

te

Z

Bratovšina svete Uršule

in njenih

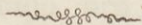
Ss. Tovaršic,

za

srečno zadnjo uro,

ter za

nasprotno keršansko podučevanje in bratovsko
opominovanje k lepimu življenju.

Podučne in molitevne bukvice

bratam in sestram

te družbe in slehernimu v poduk in spodbudo

Z dovoljenjem visokočastitljive velike namestnije Ljubljans-
skega Škofijstva.

V LJUBLJANI 1859,

Natisnil Jožef Blaznik.

Bratovšina svete Uršule

22. TOVARIŠ

stročno zadržalo mro.

naslovno bratstvo v katerem in bistvo
opredeljuje 1. v zvezi s

Podrobnosti in mobilne knjige

bratstvo in svet

bratstvo in svet

030028119

V Ljubljani 1923

Natanko Jozef Blaznik

VOD.

Te bukvice obsegajo dva dela. V prvem so vodila bratovšine sv. Uršule za srečno zadnjo uro, pravila, po katerih se ta bratovšina napravi, ktere dolžnosti njeni udje med seboj imajo, življenje in djanje sv. Uršule in njenih svetih tovaršic, in drugi dobri nauki. Drugi del pa ima nar potrebniši molitve, nektore pesmi i. t. d.

Pervi del.

Začetek in poduk od bratovšine sv. Uršule.

V spričevanje, de je društvo sv. Uršule od sv. cerkve poterjeno in z odpustki obdarovano, nasledva tukaj v latinskem ali cerkvenim jeziku od prečastiga Lavantinskiga škofijstva poterjena in priporočilna prošnja, ki je bila v Rim poslana, potem pa pismo iz Rima, s katerim je ta bratovšina od sv. Očeta Pija IX. poterjena in visoko v Gospodu pohvaljena.

Litterae supplicatoriae,

directae ad Beatissimum Patrem Pium IX. pro confirmatione Sodalitatis s. Ursulae et Sociarum, acquisitioneque indulgentiarum.

Beatissime Pater !

In Ecclesia Conventuali P. P. Capucinatorum S. Francisci Ordinis M. M. Celeae ad S. Caeciliam V. M. Dioecesis Lavantinae in Styria existit ab anno MDCCCL cum licentia Rmi. D. D. Lavantini Principis Ordinarii sic dicta Sodalitas informationis et orationis sub protectione s. Ursulae et Sociarum ejus. Undecim Individua ejusdem sexus, secundum sexum separati, constituunt unum foedus, et habent sequentes reciprocas obligationes;

1. *Obligatur quilibet eorum, qui est capacior, alterum minus capacem seu ignorantem in doctrina christiana pro posse informare, a malo avertere, ad bonum inflammare, atque ad felicem mortis horam debite praeparare.*
2. *Omnis Sodalis tenetur quotidie unum Pater noster et Ave Maria cum Gloria Patri in honorem s. Ursulae hujus Sodalitatis Patronae ad consequendam beatae mortis horam devote recitare.*

Cum pia hac Sodalitas in dies magis magisque crescat, et multum ad animarum incrementum conferat, idcirco infra signatus ad pedes devotissime prostratus rogat: S. Apostolica Sedes velit eam in potestatis Suae plenitudine gratiosissime confirmare, ejusque singulis Sodalibus indulgentiam plenariam semel omni mense, nec non eandem in mortis articulo concedere.

Celeae die 13. Julii 1857.

Ratis habetur et commendatur.

Antonius Martinus, m. p.

Princ. Episc. Lavantinus.

Fr. Andreas Lithopoliensis,

Ordinis Capucinatorum

Guardianus Conventus Celeae.

Copia

Decreti Papalis confirmationis et largitionis indulgentiarum pro Sodalitate s. Ursulae et Sociarum.

PIVS P. P. IX.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Nuper significatum NOBIS fuit in Ecclesia S. Caeciliae F. F. Ord. Min. S. Francisci Capucinatorum

Celeae Dioeceseos Lavantinae jam inde ab anno MDCCCL canonice existere pium quoddam in honorem s. Ursulae et Sociarum M. M. Sodalitium utriusque sexus Christi fidelium, qui praeter cetera pietatis opera exercenda et id propositum habent, ut invicem sese Christianam Catechesin edoceant, a malo invicem avertant et ad bonum inflamment, atque tandem ad felicem mortis exitum salutaribus monitis precibusque quam diligentissime praeparare studeant. Quae quidem Christianae pietatis opera, opera ita praestantia et exoptato animarum profectui a deo utilia videntur, ut, dum maximis idem Sodalitium laudibus, quantum cum Domino possumus, prosequimur, nonnullis etiam indulgentiarum praesidiis augere studuerimus. Quocirca de Omnipotentis Dei misericordia ac B. B. Petri et Pauli Ap. ejus aucte confisi, omnibus et singulis memorati Sodalitii utriusque sexus Sodalibus in cujuslibet eorum mortis articulo, si vere poenitentes et confessi ac coelesti Dape refecti; vel quatenus id facere nequiverint, saltem contriti Nomen Jesu ore si potuerint, sin minus, corde devote invocaverint, „Plenariam“: si autem vere poenitentes et confessi, ac S. Communione refecti praefatam Ecclesiam uno cujuscunque mensis die ad libitum eligendo ab ortu solis usque ad occasum diei hujusmodi quotannis devote visitaverint, ibique pro Christianorum Principum concordia, haeresum exstirpatione, ac S. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, Plenariam etiam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus. In contrarium facientibus non obstantibus quibus-

*cunque, praesentibus perpetuis futuris temporibus
valituris.*

*Datum Romae apud S. Petrum sub annulo
Piscatoris die XII. Martii MDCCCLVIII.*

Pontificatus Nostri Anno Duodecimo.
Pro Domino Cardinal. **Macchi**
J. B. Brancalone Castellani.

Agentia L. Jacobini, Nr. 1604.

S tem pismam, ki je tukaj natisnjeno, je od sv. Očeta Pija IX. rimskiga papeža poterjena bratovšina sv. Uršule za srečno zadnjo uro, keršansko podučevanje in bratovsko opominovanje k lepimu življenju. Dodeljeni so ji tudi popolnoma odpustiki za smertno uro, in za vsaki mesec enkrat po dobri spovedi in vrednim sv. obhajilu. Tode mesečni odpustiki so bili navezani na obiskanje kapucinarske cerkvice v Celji v lavantinski škofiji na Štajerskim, kjer se je ta bratovšina začela. Na želje in vošila oddaljenih udov tega pobožniga društva, ki ne morejo vsaki mesec v Celje popotovati in se odpustikov vdeležiti, je bila druga prošnja do sv. Očeta v Rim poslana, da bi se odpustiki na vse farne cerkve tudi zunaj Celja razširili, kjerkoli se letá bratovšina napravi. Tudi to prošnjo so sv. Oče radi privolili in jo z veseljem spolnili, kakor naslednjo Njihovo pismo spričuje.

PIVS P. P. IX.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Expositum fuit NOBIS, in Ecclesia F. F. Ord. M. M. S. Francisci Capucinorum nuncupatae Celeae Lavantinae Dioecesis pium in honorem SS. Ursulae et Sociarum M. M. Sodalitium canonice existere, quod Nostris similibus Litteris in Forma Brevis datis sub die XII. Mensis Martii MDCCCVIII. Indulgentiis plenariis ornandum censuimus.

Relatum quoque fuit, plurimos etiam ex aliis locis Christifideles dicto Sodalitio nomen dedisse, qui cum a memorata Ecclesia longe distent, saepissime fit, ut indulgentiarum a Nobis concessarum participes esse minime valeant. Quare humiles preces Nobis addiderunt, ut quorumcunque adscriptorum bono spirituali provideamus. Nos igitur hujusmodi supplicationibus annuentes de Omnipotentis Dei misericordia ac BB. Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus et singulis utriusque sexus Christifidelibus praefato Sodalitio adscriptis extra oppidum Celeae commorantibus veniam damus, ut suam respectivam Ecclesiam Parochialem diebus et tempore statutis visitantes, ac servatis servandis ceteraque omnia ex praescripto exsequentes easdem indulgentias pro Sodalitio jam concessas lucrari possint ac valeant; ac si memoratam Ecclesiam F. F. Ordinis M. M. S. Francisci Capucinorum visitarent, ibique jussa opera complerent. Non obstantibus in contrarium facientibus quibuscunque, Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

*Datum Romae apud s. Petrum sub Annulo
Piscatoris die XXX. Augusti MDCCCLVIII.*

Pontificatus Nostri Anno Decimo tertio
Pro Domino Cardinal. **Macchi**
J. B. Brancaleone, Castellani.

Agentia. Franceschotti. Nr. 6090 — 3 : 50.

Po tem pismu je bratovšina svete Uršule kot pobožno društvo za keršansko podučevanje in nasprotno bogoljubno opominovanje za srečno zadnjo uro za ves keršanski svet poterjena; njeni odpustiki se zamorejo zadobivati v vsaki farni cerkvi, kjerkoli se vpelje, kakor so sv. Oče s svojim milostivim pismam izrekli.

Vodila bratovšine sv. Uršule in tovaršic za srečno zadnjo uro.

Po pismih, spredej postavljenih, je bratovšina sv. Uršule od svete katoliške cerkve za vse čase in kraje, kakor p. bratovšini presvetih Serc Jezusa in Marije, poterjena in tudi z obilnimi odpustiki obdarovana; se jih pa popolnoma vdeležiti, je treba:

- I. De v spomin enajst tavžent uršulinskih devic stopi enajst oseb eniga spola skupej; na pr. 11 mož, 11 mladenčev, 11 žen, 11 deklet, kar se družbica ali venec svete Uršule imenuje;

vender smejo možje in fantje skupaj v enim vencu biti, ravno tako tudi žene in deklice; de je le spol od spola ločen, je prav in veljá.

II. Vsak venec naj ima svojiga vodnika čez deset moških; vodnico čez deset ženskih; v to se zvoli izmed enajsterih naj boljši, naj brihtnejši in pobožniši.

III. Sleherni ud tega društva moli vsaki dan 1 očenaš, 1 češena marijo in čast bodi Bogu v čast sv. Uršule in njenih tovaršic za srečno zadnjo uro, in za pomoč, de bi mogli njihove lepe zglede posnemati.

IV. Uršulinsko društvo je prav za prav bratovšina kersanskiga nauka; zatorej je poglavitna naloga bratov in sester „uršulinskih vencov“, de naj po zgledu sv. Uršule in tovaršic eden družiga lepo učijo, se med seboj hudiga ter greha varujejo, se k dobri mu opominjajo, za srečno smert pripravljajo, in si v nebesa pomagajo, in v tem je posebna korist ali posebin prid lete bratovšine in razloček od družih navadnih, samo molitevnih bratovšin.

V. Ako iz venca zboli kak ud, naj ga njegovi tovarši ali tovaršice obišejo; če je reven in potreben, naj mu po svoji moči postrežejo; naj ga tolažijo in k kersanski poterpežljivosti in vdanosti v Božjo voljo opominjajo; posebno

pa, ako ga nevarniga čutijo, de urno po spovednika pošljejo, ga s sv. zakramenti previdijo, de tako na smertni postelji zadobi popolnoma odpustike, kakor so od sv. Očeta leti bratovšini podeljeni, ter srečno umerje in pred Božje obličje gre.

Spodobi se tudi, de udje merliča kropit hodijo, mu za spodoben pogreb poskerbijo, ga k grobu spremijo, zanj lepo molijo in mu poslednjo čast skažejo.

VI. Na spraznjeno mesto rajniga ali rajnice se drugi ali druga dobi, de je uršulinski venec vedno cel ali poln; to posebno vodnika ali vodnico zadeva: tako ostane bratovšina stanovitna, in se ohrani od rodú do rodú. Novih udov, ki na mesto umerlih nastopijo, ni treba nikamor v zapis pošiljati, dokler eden ali drugi starih v bratovske bukve zapisanih živi; le ako bi vsi pomerli iz eniga venca, je potem novi venec, in se v zapis pošlje.

VII. Umerje vodnik ali vodnica venca, ali je dober in veljaven vzrok, ga odstaviti, ali sam prosi in želi odstavljen biti, tedaj ostali deseteri družiga volijo, kteriga naj boljšiga in naj vrednišiga zató spoznajo.

Vodnik, vodnica naj ima svoj venec zapisan pri sebi, de se ložeje odverne vsa zmotnjava, posebno ako kdo odmerje ali odstopi.

VIII. Če je v kakošni fari ali soseski več uršulinskih vencov, je tudi prav in dobro, ako se izvolijo višji vodniki in vodnice, ki imajo sosebno veliko gorečnost za bratovščino, na pr., kaki štirje, kakor si je sv. Uršula zraven navadnih vodnic štiri svetovavke izvolila, ji pomagati, de bi se veliko društvo bolj srečno vodilo in vladalo.

Uršulinskiga društva ali bratovšine sv. Uršule in tovaršic za srečno zadnjo uro, kakor smo že omenili, poglaviten namen je bratovsko podučevanje in lepo opominovanje; zatorej lep in vabljev zgled pristavimo, saj že stari pregovor pravi: „Besede mičejo, zgledi vlečejo“.

Bil je, kakor se v starih bukvah bere, bogoljuben kristjan, kateri je dobro razumel besede sv. Pavla aposteljna: „Kdor greši, zopet Jezusa križa“. In ker je preserčno Jezusa ljubil, si je iz vsih moči prizadeval, ponovljanje Jezusoviga križanja odvrčati.

To doseči je obilno molil, se terdo postil in ojestro pokoril za spreobrnjenje grešnikov, de bi se poboljšali in spokorili, greh zapustili in Jezusa ne križali več! In kadar se je primerilo, de je slišal koga kleti, rotiti se, klafati, lagati, obrekovati; ali de je vidil kaj hudiga in pregrešniga počenjati, zoper božje in cerkvene zapovedi prederzno grešiti, se

je grešniku k nogam na kolena vergel; ni se bal ne zasmehovanja, ne zaničevanja, ne pahanja, ne sovanja, ter je molil, prosil, nadlegoval in jokal, dokler se niso jeli tudi grešniki ž njim vred jokati, nad svojimi nerodnostmi in pregrehami žalovati, se jih kesati, in dokler mu niso obljubili in terdno sklenili, de hočejo greh zapustiti in se poboljšati.

In kadar je tako srečen bil, kak greh odverniti, in ktero dušo Bogu pridobiti, se je poln veselja v svojo molitevno izbico podal, kjer je imel sv. britko martro z veliko ternjevo krono in globoko persno rano. Ondi v svoji priprostosti poklekne, izdere tern iz krone, in zadela s kakim perjem ali papircam globoko persno rano, rekoč: „Lej, preljubi moj Jezus! zopet je en tern iz tvoje boleče glave, in tvoja velika globoka rana se zaceluje“. Potem je jel serčno objemati križaniga Jezusa, ga poljubovati in kuševati njegove svete rane; v čemur je najdel svoje naj slajši veselje in naj vikši tolažbo. —

Brat, sestra bratovšine za keršansko podučevanje in opominovanje, kaj ti hočem reči k leti tolikanj mili, ginljivi zgodbi? Lej, naj lepši, naj imenitniši, naj potrebníši nauk zase najdeš in imaš v nji. „Pojdi in stori tudi ti tako!“ To je, uči, prosi, svari in opominjaj, pri vsaki dobri priložnosti po svoji moči, de kak greh odverneš, od svojih tovaršev ali tovaršic, de popraviš, poboljšaš kaciga grešnika ali grešnico, de marsiktero dušo pridobiš Bogu in nebesam. In

glej! tako boš odvrčal novo križanje Jezusa, pulil ternje iz njegove boleče glave, in celil njegove široke in globoke rane. —

Od keršanskiga nauka.

Keršanski nauk ob nedeljah in praznikih ni le samo za otroke in mlade ljudi, ampak za vse verne. Ta nauk je ravno tako potrebin, kakor pridige. Vsakteriga dolžnost veže, h keršanskimu nauku pridno hoditi, kolikor premore po svojih okolišinah. Ta nauk je tako potrebin kakor molitev. Zakaj sv. Duh pravi: „Kdor svoje ušesa odverne, de ne posluša in ne spozná postave“ (to je, zveličanskih vernih nauk), „njegova molitev je gnjusoba“ (Preg. 28, 9). Prerok Izaija (5, 6) pravi, de je bilo izraelsko ljudstvo zato v pregnanstvo odpeljano, ker spoznanja ni imelo. Skerbno glej, kristjan, de tudi ti ne zabredeš v sužnost satanovo, ako keršanski nauk zamuduješ in nimaš spoznanja prave vere.

Najdejo se sem ter tje, ki nar bolj potrebnih reči ne znajo, ki je slehernimu kristjanu zapovedano jih znati, ko k pameti pride. Tako imenovanih šest resnic je slehernimu potrebno dobro vediti in zapopasti. Oné obsežejo vélike in podstavne resnice svete vere: 1. De je en sam Bog, kateri je vse vstvaril, vse ohrani in vlada. 2. De bo Bog sleher-

niga človeka sodil, vse dobro na tanko po zasluženji poplačal, vse hudo natanko po zasluženji štrafal. 3. De je Bog v treh osebah ali peršonah, ki se imenujejo Bog Oče, Bog Sin, in Bog sv. Duh. 4. De je Bog Sin, druga peršona v sv. Trojici, za nas človek postal, nas s svojo smertjo na križu odrešil. 5. De je človeška duša neumerjoča. 6. De brez gnade Božje človek ne more nič dobrega za večno življenje storiti ter ne zveličan biti.

Znati je zapovedano slehernimu katoliškemu kristjanu: 1. Oče naš in česnamarijo; 2. apostoljsko vero; 3. deset Božjih zapoved; 4. pet cerkvenih zapoved; 5. sedem svetih zakramentov.

Ni pa zadosti, te reči le moliti ali povedati znati, temveč potrebno je, jih razumeti in zapopasti. Starši, duhovni in učniki so zavezani k takimu podučevanju. Starši morajo učiti svoje otroke, duhovni svoje duhovnijane, stare in mlade, učniki svoje učence ali šolarje, kakor jim duhovni naročijo. Gospodarji imajo tudi dolžnost, svoje posle in podložne k keršanskimu nauku pošiljati. Sv. apostelj Pavel pravi: „Ako kdo ne skerbí za svoje, zlasti za hišne, je vero zatajil in je hujši kot nejeverniki“ (1. Tim. 5). — Kdor pa iz keršanske gorečnosti nevedne keršanskiga nauka in lepiga življenja uči, on Bogu prijetno delo opravlja in stori bližnjimu veliko dobroto; to-

liko delo keršanskiga usmiljenja ne bo zgubilo prav obilniga plačila.

Več papežev je obilno duhovnih zakladov ali odpustkov podelilo takim, ki keršanski nauk učijo in unim, ki ga poslušat hodijo. Papež Pavel V. so 6. vinotoka 1607 podelili 100 dni odpustkov vsim šolskim učenicam vsakikrat, kadar v tednu svoje učence keršanski nauk učijo; dalje 7 let odpustkov vselej, kadar koli ob nedeljah in praznikih svoje učence v cerkev h keršanskimu nauku peljejo; 100 dni odpustkov pa očetam, materam, gospodarjem in gospodinjam, vselej kolikorkrat otroke ali posle v veri podučujejo; in poslednjič 100 dni odpustkov vsakimu verniku, kateri druge pol ure v tem nauku uči. Klemen XII. so 26. rožnika 1735 podelili 7 let in 7 štiridesetdnevnic odpustkov vsim vernim, kateri so ob dnevu svoje spovedi in sv. Obhajila pri keršanskim nauku v cerkvi, ali pa ga sami učijo.

Iz tega previdimo, kako dobre in v duhu sv. matere katoliške Cerkve so tudi družbe za razširjanje keršanskiga nauka, kakor ravno uršulinska bratovšina za keršansko podučevanje, ako se njeni udje vedó in hočejo prav obnašati do svojiga bližnjiga ter mu res pomagati k spoznanju Božjimu in k svetimu življenju. Torej so tudi njo sv. Oče Pij IX. radi sprejeli, v Gospodu lepo pohvalili, s tem serčno priporočili in jo

z obilnimi odpustki obdarovali, ki so jih razširili tudi na vse farne cerkve, kjer koli se napravi in začne bratovsina sv. Uršule. Mali trud, ki ga duhovni pastir ima pri napravi te bratovšine, se mu obilno splača, ker dobro vladanje te družbe njemu njegovo težavno delo močno polajša in marsikaj doseže, kar bi on sam ne mogel. Gotovo je, da dušni pastir ne more vselej in povsod pri svojih ovčicah biti, jih učiti, svariti, hudiga varovati, greha odvrčati, k dobremu buditi itd. To in še marsikaj družiga mu namestujejo več ali manj skerbno nabrani in vladani uršulinski venci. — Naj opomnimo s to priliko le samo še tole za sleherniga kdor si bodi: Koliko revežev je, ki telesniga kruha prosijo, ne vedo pa, da jim naj potrebnjšiga dušniga kruha čisto manjka. Prejden mu dar pomoliš, poprašaj ga malo, kako je v keršanskim nauku podučen, poskusi zvediti, kako k Božji službi, k spovedi in sv. Obhajilu hodi itd. Posebno dobro je to pri potepinskih otrocih. Tako jim boš s telesnim kruham tudi dušniga ponudil, in ne boš zapadel svojiga plačila.

Kaj naj zlasti vodniki uršulinskiga društva nabranim družbicam še posebno naročajo?

1. Dekliškim vencam sv. Uršule je priporočati: Skupej deržati, se družiga spola, posebno zapeljivih fantov skerbno ogibati, pred pivnico,

plesam, muziko ali godbo, slabo tovaršijo kakor pred strupeno kačo bežati; varovati se napuha, gizdosti, lišpanja v obleki; drugimu spolu ne želeti dopasti, se ne nastavljati, nespodobno ne čenčati, gerdih, pohujšljivih pesem ne prepevati; drugih ne zaničevati, obrekovati i. t. d. Pred takim in enakim, kar posebno deviško čast omaže in oskruni, naj se dekleta eniga venca, kolikor, kadar in kjer je treba, med seboj svariijo, in ena drugo po moči greha varujejo. Potem pa naj se med seboj tudi opominjajo: pridno vsaki dan zjutrej in zvečer moliti, ob nedeljah in praznikih k juterni in popoldanski božji službi zvesto hoditi, pogostama sv. zakramente prejemati, večkrat tudi med delam na Boga misliti, svoje opravila in dela poterpežljivo opravljati, Bogu z dobrim namenam darovati, starše in predpostavljene ubogati in večkrat k Jezusu in Marii Devici serčno zdihniti in pomoči prositi, po svojim stanu ponižno, čisto in nedolžno živeti.

2. Vencam za žene bodi priporočeno, de naj se žene in matere med seboj opominjajo: nikdar ne pozabiti zakonske obljube in prisege, svojimu možu zvestobo do smerti ohraniti, mu lepo streči, ga v božjim strahu ljubiti, in mu v vsih poštenih in pripušenih rečeh urno pokoršino skazovati; tudi naj ena drugi naro-

čajo, svoj jezik krotiti, tako mir in pokoj v hiši in soseski ohraniti, dobriga in usmiljeniga serca biti do ubogih in potrebnih. Nadalje eno drugo opomniti, da je ženam treba zakonske čistosti in sramožljivosti, da je velik greh, se otrok po nespodobnosti varovati, da morajo otroke kot drage kamne hraniti, t. j. jih lepo učiti, v božjim strahu rediti, zapeljivosti, pohujšanja skerbno varovati, nedolžne ohraniti, tako tudi za vso družino in za zveličanje vse svoje hiše skrbeti, kolikor je mogoče.

3. Fantovskim vencam sv. Uršule je na serce položeno: se med seboj učiti, eden drugemu naročati in v imenu Jezusa prositi, da naj se posebno tolikanj škodljivih, pogubljivih in pohujšljivih fantovskih pregreh skerbno varujejo, kakor so: gerdo preklinovanje, klafanje, zaljubljeno znanje, mesena zaljubljenost, ponočevanje, pijančevanje, igranje, potepanje; svojeglavnost, prevzetnost, nepokoršina do staršev in drugih predpostavljenih; zanemarjanje Božje službe, nespodobno zadržanje v cerkvi, redko ali pa še takrat nevredno prejemanje sv. zakramentov, opuščanje molitve, posta in družih dobrih del. Blagor mladenčemu, ki so brez tih in enacih navadnih fantovskih napak in pregreh, in so pošteni, sramožljivi, pokorni,

delavni in pobožni sinovi in hlapci; ker taki so staršem v veselje, gospodarjem v prid in vsi soseski v čast. In ravno to je zveličanski namen društva keršanskiga nasprotniga podučevanja in opominovanja bratovšine sv. Uršule.

4. Moškim vencam je naročati, de bi se zakonski možje med seboj opominjali: svoje žene po keršansko ljubiti, z njimi v Božjim strahu živeti, svoje počutke vsake nespodobnosti varovati, namen sv. zakona pred očmi imeti, jim vzelej zvesti biti, zanje skerbeti, jih pohlevno učiti, pa tudi posvariti, posebno ako bi otroke preveč mehkužile, jim potuho dajale, svoje hčere predrago oblačile, lišpale, nastavljale, njih nedolžnost v nevarnost stavile. Dalje naj sosebno eden družiga opominjajo, za čast in poštenje svoje hiše skerbeti, de nobeden pod svojo streho ne terpi potepuhov in vlačugaric, tatov in krivičnih, pohujšljivih ljudi, de mu otrok in poslov ne spridijo, ne zapeljejo in ne pohujšajo; skerbeti, de se doma pridno moli, zvesto v cerkev hodi, k božji službi, se sv. zakramenti večkrat in vredno prejemajo, de se vsa hiša lepo vede in zaderži, de je vsa družina tako rekoč dobra božja družina, in se zveliča. Tudi naj se med seboj opominjajo: dobri in skerbni gospodarji biti; torej se doma deržati, delati, ter ne postopati, ali pa dni in noči

po kerčmah in pivnicah posedati, pijančevati, igrati, zapravljati itd. In ako bi se v kakošnim vencu znajdel kateri hud pijanec, prešestnik, zapravljivec, nepokojin rogovilež, de bi ženo in družino pretepal, hišo v nič deval, soseski krivico in sramoto delal, in pohujšanje dajal; bi bilo naj boljše, celo potrebno, de bi ga vsi drugi v strah vzeli, rekoč: „Lej predragi prijatelj in sosed! mi tega ne terpimo, de nam sramoto delaš. In kaj bo za tvoje otroke, za tvojo ženo in hišo, ako boš tako ravnal, vse po gerlu pognal; posebno pa kaj bo za tvojo ubogo dušo? Zapusti svoje hude navade, in te bomo radi imeli, te obrajtali; torej bomo za te molili. Popravi in poboljšaj se, ter stori veselje angelam v nebesih in nam na zemlji!“ — In kaj veljá, de taka ali enaka prijateljska beseda, o pravi dobi priložno izrečena, bi več zdala in pomagala, kakor še tako dolga in ojstra svarivna pridiga z lece ali prižnice, kjer večjidel tistih v cerkvi ni, katerim je morde namenjena, in bi je nar bolje potrebovali. — In ker je lepo podučevanje in ljubeznjivo opominovanje poglaviten namen bratovšine sv. Uršule za srečno zadnjo uro, je gotovo priporočevanja vredna.

Petnajst zlatih strokov

za

gospodarje, očete, matere.

1. Beseda gine, zgled prešine. Nar več izdā nauk, ki se daje z lepimi zgledi. Živite tedaj tako, de zamorete svojim otrokam in podložnim govoriti kakor sv. Pavel, rekoč: Bodite moji posnemavci, kakor sim jest posnemavec Kristusov.
2. Ako želite, de bodo vaši otroci poslušljivi in sveti kakor Samvel, posnemajte zgled njegove matere Ane, ktere posebno veselje je bilo, hoditi v tempelj in svojiga sina, še otročiča, seboj voditi.
3. Vsaki dan priporočite Bogú svojo deržino, ter posnemajte sv. Jopa, ki je sleherni dan Bogu spravni daroval za grehe, kterih so se njegovi otroci kje krive storili.
4. Nikoli ne imejte v svoji hiši: ne ljudi, ne podob in malarij, ne bukev, kteri so spotikljivi veri ali čednosti. Spomnite se, de je Abraham Izmaela od hiše izgnal, ko je bil spoznal nevarnost za svojiga sina Izaka. Jozija pa je z lastno roko sterl spotikljive postave ali štatve in mališke altarje, de bi odvern timerovo nevarnost za žaljenje Božje.

5. Varujte se postranske ali posebne ljubezni za kaciga otroka in nikar jih ne ločite. Spomnite se, de je nevošljivost Jožefovih bratov od ondod izhajala, ker so vidili, de ga oče s posebno obleko od njih loči.
6. Navadite svojo deržino, de naj z vami opravlja dolžnosti keršanskiga življenja, ter posnemajte sv. Karola Boromeja, ki je vsaki dan v svoji kapeli deržino zbral, in je z njimi molil vsakdanje molitve in sv. roženkranc.
7. Skerbíte in napravite, de bodo vaši podložni spoštovali in posvečevali ime Gospodovo, v cerkev hodili, po čednostih živeli, modrost in pametnost ljubili. Ponavljajte torej večkrat s Tobijem lepe besede: Vse dobro bomo imeli, če se bomo Bogá bali, in se varovali ga razžaliti.
8. Bodite goreči za spolnovanje vsih cerkvenih zapoved, zlasti za postne in zderžne dni. Spomnite se stariga Eleazarja, ki je rajši v smert šel, kakor de bi bil prelomil zapoved, ktera je prepovedovala svinjsko meso jesti.
9. Bodite na vso moč vneti za posvečevanje praznikov. Storíte, de bodo res počitek za telo in zveličanje za dušo. Nikoli nikar ne pozabite, kar pravi sv. Vincenci Fererski, de suša, slana, toča, ktere rečí večkrat polje

pokončujejo, in mnogotere nesreče, ktere mesta tepejo, so šibe od Boga pošiljane zavolj oskrunovanja dni, ki so Božji službi posvečeni.

10. Ne prizanašajte pri pogreških svojim podložnim, temveč svarite in opominjajte! Pomnite, de prevelika prizanašljivost do Ofni in Fines-a je bila pokončanje vse Helijeve deržine.
11. Imejte radi usmiljenje pri pomotah in pre-nagljenostih svojih domačih, kakor sv. Bernard, kteri je brez šuma pil olje namesto vode, ki mu je bilo po zmoti pripravljeno v obednici.
12. Bodite pravični in natanki v plačevanji zasluženiga plačila, pomagajte jim pa tudi v njih potrebah, kakor uni stotnik v evangeliu, ki je bil sam šel deleč k Zveličarju ga prosit, de naj mu hlapca ozdravi; ali kakor sv. Pavel, ki je pismo pisal Filemonu zavolj Onezima, njegoviga hlapca, ki je bil nekaj zagrešil.
13. Vselej naj vas bo groza pred prekanljivostjo, lakomnostjo, goljufijo; ne pozabite, kar pravi Salomon: Boljši je kos črniga kruha z vestjo brez grižljejev, kakor pa nar boljši gostje, pripravljene s krivičnim dobičkam.
14. V kakoršni koli sporeki ste s svojim bližnjim, išite se v prijaznosti spraviti, ter se spomnite Lota, kteri se je precej Abrahamovimu svetu pod-

vergel in se je končal prepir, ki je ločil dve veliki deržini.

15. Imejte veliko usmiljenje s potrebnimi in pomagajte jim po svojim premoštvu, in spomnite se, de jih je sv. Gregori vsaki dan dvanajst vzal k svoji mizi, de je sv. Martin razdelil svoj lastni plajš, de je goliga pokril, in de je sv. Janez Božji skož ognjeni plemen šel, de je uboge bolne iz njega rešil, ki so bili v goreči bolnišnici v Granadi.

Deset zlatih orehov

za
mladenče.

1. Imejte nar silniši grozo pred greham, kakor sv. Stanislav Kostka, ki je omedlel, ako je hudobno besedo slišal.
2. Kadar vas kdo v greh vabi, bežite kakor čisti Jožef v Putifarjevi hiši.
3. Govorite vselej le z velikim spoštovanjem od reči sv. vere, in kakor sv. Edmund, imejte posebno priserčno pobožnost do Jezusa Kristusa križaniga in do žalostne Matere Božje.
4. Spoštujte svoje starše, kakor jih je spoštoval mladi Tobija, kateri ni nikoli nič počel brez njih privoljenja.

5. Pogosto se spovedujte svojih grehov, in visoko ceníte svéte mašnikov, spomnite se, de kralj Joas je bil zmiraj dober, dokler se je deržal napeljevanja duhovna Jojada, ki mu je bil vodnik od otročjih let.
6. Bežite, bežite vselej pred slabo družino; spomnite se, de Peter ni nikoli Kristusa zatajal kakor le ko se je mudil med njegovimi očitnimi sovražniki.
7. Groza vas bodi pred vsako zaupnostjo z osebami ali peršonami družiga spola, mislite si, de so oginj, ki mora vselej v nekoliki daljini od njega ostati, kdor noče pokončan biti. Sv. Alojzi je bil zmiraj angel nedolžnosti, ker ni nikolisvojihoči obračal v družiga spola obraze.
8. Ako se v drugi stan napravljate, storite kakor Izak, ki je vse to zročil svojimu očetu Abrahamu, in bil je ženin nar bogatejši in nar boljši neveste, Rebeke, Batvelove hčere.
9. Naj bo vaše veselje, v cerkev hoditi, in v čast si štejte, posnemati velikiga kanclerja Tomaža Mora, ki ne le de je vsaki dan pri sv. maši bil, se je cenil srečniga, ako je mogel tudi pri nji streči.
10. Imejte veliko usmiljenje z reveži, imejte pred očmi zveličaniga Tomaža Roksa, ki ni le dela od svoje lastne jedi vbogajme dajal,

ampak je bil neki dan podaril tudi obleko, ki je bila ravno nova narejena.

Sedem zlatih jagod deklicam.

1. Bolj kakor smerti se bojte Boga razžaliti. S tem sklepam je bila Suzana vselej čista, tudi v nar hujši nevarnosti greha.
2. Sovražite nečimernost. Ako se morate v posebnih okolišinah čedno napraviti, se pa vender varujte šopirnosti in posnemajte Estero iz stare zaveze, ki se je le prav nerada in zavolj potrebe po kraljičino napravila in nalepotičila.
3. Ogibajte se z vso skerbljivostjo vsake nespodobnosti. Imejte v spominu sveto Perpetvo, ki je bila pred divje zveri veržena, in je skerbno popravljala obleko, katero so ji zverinski zobjé tergali. Spomnite se svete Neže, ktera v sredi plemena ni bila viditi za drugo skerbna kakor za svoje telo, de je bilo zmiraj vse čez čedno pokrito, desiravno je bila v sredi plemena.
4. De ohranite zmiraj čisto dušo, posnemajte sveto Marijo Magdaleno Pacijanko, ki je iz otročjih let imela prav posebno veselje, pogosto prejemati svete zakramente.

5. De se v volitvi svojiga stanú ne zmotite in ne zagrešite, imejte v spominu bogoljubno Saro, ktera se je bila z nar boljším mladenčem svojiga časa zaročila, to je, s Tobijevim sinom, in srednik te srečne možitve je bil sam vikši angel Rafael. Odkod je bil tolik blagoslov ali žegen? Zročila se je bila popolnoma svojim staršem.
6. Naj vikši ceníte in čislajte nauke in svéte, ki vam jih dajo dobri služabniki Gospodovi, ali očitno v pridigah in naukah, ali posebej v spovednici. Sveta Genovefa ima svojo popolnamost zahvaliti lepi učljivosti in poslušnosti, s katero je sprejemala nauke in svéte sv. Germana.
7. De vam sveta gorečnost v sercu ne ugasne, posnemajte sv. Veroniko Kastelansko, ki je imela od svojih otročnih let veliko česenje do terpljenja Jezusa Kristusa, in do sv. Marije Device.

Tri zlate resnice

vsim skupaj in vsakimu posebej.

1. Greh je **edino** hudo, ki se ga moraš vselej in povsod z nar veči skerbnošjo varovati.

2. Gnada Božja je **edino** dobro, ki jo moraš vselej in povsod z nar veči skrbnostjo varovati.
3. Zveličanje duše je **edina** reč, na katero moraš vselej in povsod z nar veči skrbnostjo gledati.

Djanje in življenje svete Uršule in tovaršic.

Sv. Uršula je bila rojena od kraljevih staršev leta 220 po Kristusovim rojstvu. Velika Britanija je bila njena domačija ob času sv. Očeta Ceferina, Rimskiga Papeža. Njenimu kraljevimu očetu je bilo ime Dionet, materi pa Darija. Ker sta delj časa v zakonu brez otrok živela, sta jela goreče moliti, se postiti in vbogajme deliti, ter Boga prositi, naj bi jima vsaj eniga sina dal, de bi imela komu svoje kraljestvo in premoženje po smerti zapustiti. Bog usliši nju prošnje, vender jima ne da sina, ampak hčerko, ktere sta bila preserčno vesela in jo velita pri sv. kerstu imenovati Uršulo. Lepo sta jo redila v Božjim strahu v lepi zgled vsim keršanskim staršem; učila sta jo od otročjih let, Boga se bati, ga ljubiti, in mu zvesto služiti. In njun trud ni bil zastonj, ker kmalo zapazita nad svojo ljubo hčerko gotove in očitne znamuja posebne pobožnosti, poštenosti, popolnamosti in svetosti. To njima je delalo veliko veselje. Ni se čuditi, de je bila sv. Uršula

že v otročjih letih tolikanj pridna in pobožna, ker ni bila goli sad nature, ali mesa in kervi; ampak dar molitve, posta in milovšine, tedaj iz Boga rojena, kakor piše sv. Janez apostelj v začetku svojiga evangelija (1, 11—13.), rekoč: „V svojo lastino je prišel (namreč včlovečeni Sin Božji) in njegovi ga niso sprejeli; kolikor pa jih (ga je) sprejelo, jim je dal oblast Božjim otrokam biti, njim, kateri verujejo v njegovo Imé; kateri niso iz kervi, ne iz volje mesa, ne iz volje moža, ampak iz Boga rojeni“.

Mladi Urški je posebno deviška čistost dopadla, torej se že v otročji starosti Bogu zaobljubi, in si zvoli Jezusa za večniga Ženina svoje čiste duše. In tako je živela nekoliko časa v mirnim pokoji; tode „vsi, kateri hočejo v Jezusu pobožno živeti, morajo preganjanje terpeti“, piše sv. Pavel apostelj. Tako se je godilo tudi sv. Uršuli. Priložnost k njenimu velikimu terpljenju je dala njena posebna dušna in telesna lepota, zavoljo ktere je sv. Uršula, kadar je bila v dekliške leta prišla, na vse kraje slovela, dokler ta slovez po previdnosti Božji ne pride do ajdovskega kralja Agripina, ki je bil rimski oblastnik v Galii, današnji francoski deželi, in je imel ediniga sina okoli 23 let stariga z imenom Konan. Kadar oče Konanov zvé, de ima Uršula tolikanj lepe lastnosti na duši in na telesu, ki je edina hči Dioneta, britanskiga kralja, berž sklene, jo snubiti svojimu sinu; in praša ga, če je pri volji,

kraljičino Uršulo, tolikanj slovečo, v zakon vzeti in ž njo tudi lepo kraljestvo dobiti, kar je bilo Konanu prav všeč in dopadljivo. Tedaj nabira Agripin poslance, ter v to nar imenitniši može svoje dežele zbere in jih pošlje v daljno Britanijo s poveljem: „Prositate kralja Dioneta, de naj bi dal dobrovoljno svojo edino hčerko Konanu, mojimu sinu, za ženo; ako bi se branil, ga vojska čaka, in bode mogel prisiljen se vdati“. Poslanci, pridši k očetu sv. Uršule, naznanijo voljo svojiga kralja, ter lepo nago-varjajo Dioneta, de naj se z lepo vda, in od sebe in vse dežele silo in vojsko in vse hudo odverne.

To neprevideno poročilo pobožniga kralja Dioneta v britko žalost in hud strah pripravi, ker je vedil, de se je njegova hči Bogu zaobljubila in si Jezusa za Ženina svoje deviške duše zvolila, in za nobeniga posvetniga še tako imenitniga ženina ne mara. Vender pa ker je mir ljubil in vojsko čertil, svoji ljubi deviški hčeri, se ve de strahama razodene in naznani, kaj se od njega tirja. Kadar sv. Uršula besede očetove zasliši, se močno prestraši in žaluje, ker vidi veliko nevarnost, v katero bi utegnilo priti njeno Jezusu obljubljeno devištvo. Tedaj prosi ljubiga očeta, de naj ji nektare dni odloga da, ter bo vse dobro premislila in se z Bogam posvetovala, kaj je v leti zadregi storiti; med tem pa naj Agripinove poslance lepo ima, jim dobro streže in jih pogostuje, de se nič ne prenaagli, in se vsa nesreča

po moči odverne. Tako pametno in previdno je ravnala sv. Uršula. Potem, kadar je vse to svojemu očetu naročila, se je v samoto v svojo molitevno izbico podala; ondi preserčno moli, se posti ter joče, zdihuje in prosi Jezusa, Ženina svoje duše, dobriga svéta in urne hitre pomoči. In bila je uslišana. Od serčne dolge molitve, budenja, posta in žalosti trudna zaspí, in Bog ji pošlje svojiga angela, ki jo uči, tolaži in ji velevala, rekoč: „Vdaj se prošnjam Agripinovih poslancov, sprejmi iz njegovih rok kraljeve darove, tebi poslane, in obljubi Konanu, ki se bo po kerstu Eteri imenoval, in enkrat krono mučencov dosegel, de hočeš ga vzeti v zakon. Postavi mu naslednje pogoje: 1. Poroka se bo še le čez tri leta obhajala. 2. Konan, še ajd ali nevernik, se mora med tem pridno keršanskiga nauka učiti in k sv. kerstu pripravljati. 3. Iz obeh kraljestev naj se enajst tavžent devic nabere, de bodo družice te slovesne poroke, in potem vojšakam Agripinovim v zakon dane. Zraven tega je angel Božji sv. Uršuli še več družih reči povedal, kako se bode nji in njenim tovaršicam godilo, kaj bodo terpele, in poslednjič za devištvo in sveto vero kri prelele; za vse jih pa čaka v nebesih obilno plačilo in velika čast, ker bodo olepšane kot učenice z vencam učnikov, kot modre device z vencam devic, in kakor serčne mučenice s krono mučencov. — Na to angel božji zgine, in sv. Uršula se sprebudi in s to ne-

beško prikaznijo vsa pokrepčana, polna veselja hiti ob jutru k svojimu očetu, in pové in razodene, kar je bilo potrebno. Tedaj se Dionet potolažen usede, spiše pogoje zakona svoje ljube hčerke s kraljevičem Konanam, ter jih poda Agripinovim poslancam, s kterimi urno odrinejo in se domú vernejo. Oče Agripin ni bil od začetka s temi pogoji zadovoljin in praša svojiga sina, kako mu to dopade, kar je kralj Dionet pisal in zročil. Konanu pa je vse prav ljubo in všeč; tedaj se je tudi oče zadovolil in poslane pogoje poterdil.

Konan ajd se je pridno učil keršanskiga nauka, de bi pred poroko zamogel keršen biti; in device so se jele skerbno nabirati, ne samo po Galii in Britanii, ampak tudi iz družih bližnjih kraljestev so se jemale v to društvo, dokler ni bilo dopolnjeno število enajst tavžent. Ker je pa med Galijo in Britanijo široko morje, so oboji starši dali enajst lepih velikih ladij napraviti, de bi nabranim devicam služile, in sicer za vsaki tavžent devic je bila ena ladija namenjena. Množice po tavžent nabranih devic so bile postavljene pred sv. Uršulo, njih vojvodinjo in kraljico, ktere je ljubeznjivo sprejemala in Boga visoko hvalila, de gre nabiranje tega svetiga društva tako po sreči in urno od rok. Nabranim in knji pripeljanim je dajala prelepe nauke, keršanske čednosti priporočala, posebno ponižnost, sramožljivost in deviško čistost jim zaterdovala. Zmed vsa-

cih tavžent devic je pa naj imenitniši, naj brihtniši in pobožniši odbrala, ter jo je čez nje postavila. Te so bile potem vélike vodnice in so se imenovale: 1. sv. Jota; 2. sv. Benigna; 3. sv. Klementa; 4. sv. Sapiencija; 5. sv. Karpofora; 6. sv. Kolumba; 7. sv. Benedikta; 8. sv. Odilija; 9. sv. Celindra; 10. sv. Sibilija; 11. sv. Lucija.

De bi lože in srečniši svoje veliko društvo vladala, si je še zvolila štiri velike pomočnice, zmed vsih nar boljši in gorečniši, ktere se imenujejo svetovavke sv. Uršule, so namreč: 1. sv. Pinoza, blaga hči mogočniga kneza; 2. sv. Kordula; 3. sv. Elevterija; 4. sv. Florentina. Leté štiri svetovavke in enajstere velike vodnice so bile zveste pomočnice sv. Uršule v vladanji veliciga društva.

V začetku je bilo v tem društvu še veliko ajdovskih deklet, pa sčasama so se vse spreobernile, in sprejele Jezusovo sveto vero, in bile so poslednjič keršene v Rimu, kamor so na Božjo pot šle, od sv. Cirijaka, papeževiga namestnika. Tedaj je prav lepo, in po sreči šlo z Uršulinskim društvam; dokler satan, sovražnik vsiga dobriga in zveličavniga in dušni morivec od začetka, ne vidi, de mu bode takó veliko duš ušlo, kar pa ne more po svoji gerdi nevošljivosti terpeti; zatorej zasadi z vso močjo svoje kremplje v sv. društvo, in si prizadeva, ga razdreiti in razkropiti. Že začenjajo nektere tovaršice močno pešati, slabéti, se namenjati te družbo za-

pustiti, s svetam potegniti, po svoji slabi volji živeti itd. Vse to sv. Uršula hitro zapazi, spoznavši zvijače hudobniga sovražnika, ki med pšenico luliko zaseja, in ona svoje društvo v veliki nevarnosti vidi. Tedaj pokliče svoje svetovavke, vélike vodnice in vse bolj goreče in zveste tovaršice, ter jih opominja, veliko skerb imeti zavoljo hude nevarnosti, ktera jim žuga od satana, ki hoče in želi njihovo sv. društvo razdreti. Sv. Uršula vse moči napne, ter uči, opominja, prosi in svari; posebno se s postam in molitevjo obrača k usmiljenimu Jezusu, svojimu dušnemu ženinu, ter ga z britkim sercam in solznimi očmi prosi, de bi je ne zapustil v zadregi, in de bi moč hudiga sovražnika poterl, de ne bo nič več mogel motiti in zapeljevati njenih tovaršic. In glej! Bog, tolažnik žalostnih in pomočnik potrebnih, je potolažil sv. Uršulo v njeni žalosti in ji skazal obilno pomoči v njeni sili, ter ji pošlje svojiga angela, ki se ji drugič v spanji prikaže in jo tolaži, rekoč: „Ne boj se, zvesta služabnica Božja, tvoje prošnje so uslišane, moč in oblast satanova je prikrajšana v škodovanji tvojiga društva, in vedi, de se čas bliža, v katerim se bodo vse tvoje tovaršice k tebi zbrale, ter bote vse stopile v enajstere vam pripravljene ladije in se čez morje peljale, in potem ne bo nobene nevarnosti več, se kdaj razkropiti, zveste si bote vselej in vedno skupaj ostale tukaj v časnosti in tam v večnosti.“

Angel Božji zgine in sv. Uršula se prebudi, in kmalo skuša resnico angelovih besedi, ker device, kakor bi jih Božji Duh gnal, od vsih strani vkupej vrejo, in kadar se vsih enajst tavžent v Londunskim mestu zbere, stopijo v enajstere pripravljene ladije, se peljati v Galijo k Konanu, namenjenimu ženinu. Tode, ko po širokim morji veslajo, pošlje Bog nasproten močen veter, kateri ladije od galiških ali sedanjih francoskih bregov male Britanije močno odganja in jih na germanske ali sedanje nemške strani zaganja, dokler jih ne zažene v Lon Tiele pri iztoku reke Rajne, kjer je bil k njihovi sreči velik somenj, de so zamogle potrebniga živeža si nakupiti za daljno popotvanje.

Tako s potrebnim previdene napnejo ladijske jadra in veslajo vprek reke, in Bog jim pošlje dobra vetra in tako dosežejo v štirih dneh veliko mesto Kolonijo. Tukaj jih ljubeznjivo sprejme Akvilin, četerti škof imenovaniga mesta, in meščani jih z veseljem pod streho vzamejo in lepo jim postrežejo. Sv. Uršula je bila v neko dobrotno hišo zvezdnih ulic prav s častjo sprejeta, ktera hiša se je potem imenovala izbica sv. Uršule pri zvezdi. In ko so se vse device in tovaršice k pokoju podale, mirno počivale in sladko spale, sv. Uršula čuje dolgo v noč moli in Boga prosi, de bi jo razsvetlil in ji na znanje dal, kam se ji je oberniti z njenim velikim društvam, kaj ji je začeti in storiti. — Po dolgi

molitvi zaspi in ima zopet k tretjemu nebeško prikazen in sliši prijazen glas: „Ljuba hči! vedi, de moraš z vsim svojim društvam doli v daljni Rim, in ko bote ondi božjo pot opravile, se bote zopet sem nazaj v to mesto povernile; ker tukaj vas čaka krona mučencov, tukaj je odločni kraj, de bodo vaše trupla počivale, častitiga vstajenja čakale, tukaj se bodo vaši telesni ostanki posebno častili; vaš častiti spomin se bode pa obhajal po vsim kersanskim svetu“. Nato se sv. Uršula sprebudi, s to nebeško prikaznijo vsa potolažena in poterjena v jutru svojim tovaršicam razodene, kaj je vidila v ti noči in slišala, rekoč: „Lejte, moje drage prijateljice, volja Božja je, de gremo vse doli v daljni Rim k grobam sv. apostelnov na Božjo pot“. S tem so bile vse tovaršice prav zadovoljne, rekoč: „Kamorkoli ti, naša kraljica in vojvodinja greš, gremo tudi mé rade s teboj“.

Na to preskerbi sv. Uršula svoje ladije z vsim potrebnim in vse vanje stopijo ter navzdol veslajo po reki, dokler ne pridejo v mesto Bazel, kjer so bile pri mestnim škofu Pantulu z veseljem sprejete. Ondi ostanejo dva dni, in se pripravljajo za popotvanje čez visoke hribe in globoke doline, doseči Italijansko in priti v zaželeni Rim. Pantul škof sam spremlja Uršulinske device, ktere so hodile v tako lepim redu in tako pobožno, večidel v molitvi, kakor bi procesijo vodile. Lep zgled, kako naj se

na shode, ali žegnanja in božje pota hodi, de se ne gre, kakor pravijo, in se morde dan današnji večidel pri mladih nespremišljenih ljudeh godi, de se gre na Božjo pot — Bogu na pot.

Bog je tem mladim dekličem dal prečudno moč in terdnost, de niso na tem težavnim potu čez hribe in doline opešale, in jih je čudovito preživil in ohranil, kakor nekdam izraelske otroke v pušavi. Na tem popotvanji se pridruži veliko kristjanov obojiga spola Uršulinskim devicam, in romajo v njihovi družbi v Rim, med kterimi se posebno imenuje sv. Cezari, meldenski škof, rojen Britanec, kakor sv. Uršula in več njenih tovaršic.

Pridši v Rim so bile vse skupej od papeževiga namestnika, sv. Cirijaka in rimske duhovšine z ljubeznjivo prijaznostjo in veliko častjo sprejete, ker takratni sv. Oče sv. Poncijan je bil pregnan iz Rima zavoljo Jezusove vere. Posebno iz dveh vzrokov so bile tako prijazno sprejete: 1. sv. Cirijak je bil iz Britanije doma in je več devic Uršulinskiga društva poznal, in nektare so mu bile sorodne ali sosednje in dobro znane. 2. Svetimu Cirijaku je bilo od Boga razodeto, de bo kdaj z letimi devicami vred krono mučeništva dosegel.

Tedaj sv. Cirijak vse ajdovske deklice in tovaršice sv. Uršule, ki še niso bile keršene, v Rimu slovesno kersti, jih od svetišča do svetišča vodi, in jim posebno groba ss. apostelnov Petra in

Pavla skazuje, ob katerih so device pobožno molile, dušo in telo Bogu darovale, potrebnih gnad in moči prosile, de bi zamogle kelih terpljenja serčno piti, vse težave in skušnjave za Jezusa premagati in v vsih mukah ali martrah za sv. vero in devištvo stanovitne ostati.

Po opravljenim Božjim potu v Rimu oznani sv. Uršula svojim ljubim tovaršicam voljo Božjo, kakor ji je bilo razodeto, de je čas, Rim zapustiti in se podati na pot proti Kolonii. Tedaj sv. Cirijak zroči svojo službo, papeževu namestovanje, rimski duhovšini in se pridruži sv. Uršuli in njenim tovaršicam, ž njimi popotvati in krono sv. marternikov doseči. Ta zgled vname še obilno kristjanov, ki so bili iz Sirije, Tracije in drugih deželá takrat v Rimu na Božjim potu; tako se je tudi spotama godilo, in Uršulinsko društvo se je od dne do dne narašalo. Med njimi, ki so se pridružili Uršulinskim devicam, so imenovani imenitni možje, kakor sv. Cirijak, viši škof in papežev namestnik, sv. Cezari, meldenski škof, sv. Jakop, antijohijski patrijarh, in ss. Vincenci, Ignaci, Ponci, Fiolan, Simplici in Mavrici, vsi škofje in marterniki. To spričuje, de že takrat niso bile same ženske v Uršulinskem društvu, ampak tudi moški. Toliko očitniši je tedaj, de tudi dan današnji bratovšina sv. Uršule ni samo za ženske, ampak tudi za moške, in sv. Oče Pij IX. rimski papež so jo podarili in poterdili za oboj spol.

Ko je vse zbrano in za pot pripravljeno, se sv. Uršula vzdigne z vsim društvam, ter popotuje zopet čez sterne gore in globoke doline iz Italijanskiga na Nemško in pride srečno v mesto Bazel.

To veliko društvo gledajo ajdje in stermijo nad Božjim delam, ter z nevošljivostjo gledejo, kako kersanstvo raste in neverstvo pojemlje. To jih sicer močno bôde, vender se ne prederznejo, ne v Rimu ne na potu Uršulinskemu društvu nepokoja delati, ker tako je bila volja Božja. K temu se je Bog poslužil, kakor piše zgodovinar Tribeli, Mameje, matere takratniga cesarja Aleksandra Severa, ki je bila kristjana, in je svojiga sina opominjala, nedolžnih kristjanov po hudobni šegi svojih prednikov krivično ne preganjati. Le-tá jo je poslušal, in v nje prošnje je celo v svoji hiši terpel svete podode, kakor zlasti Mojzesovo in Kristusovo.

Tedaj ker ajdje v Rimu in na potu niso smeli Uršulinskemu društvu škodovati, je rimski župan, terd sovražnik kristjanov, skerbno opraševal, kam se je ta kersanska množica namenila ter je kmalo zvedil, de hočejo popotvati na Nemško do veliciga mesta Kolonije. — Ravno takrat je bil na Nemškim Juli Maksimin, vojvoda Hunov in Gotov, okoli reke Rajne blizo mesta Kolonije, ki je kristjane čertil in preganjal, kar je rimskemu županu prav po volji bilo. Tedaj do njega pošlje in

poročí, de naj Uršulinsko društvo, kadar na Nemško pride, preganja razkropi in pomori.

Sv. Uršula s svojim društvam srečno in urno popotuje, dokler iz laške dežele ne stopi na Nemško, in tri device in tovaršice na potu ne zbolijo, namreč: Kunigunda, Mehtunda in Vilibranda, ki morajo pri mesticu Rajnsfeldu ostati, ker ne morejo z drugimi vred dalje popotovati, v Rapersvajlu pa so vse tri onemogle, mirno v Gospodu zaspale, in so bile v Ajkselu pokopane. Neka druga Uršulinska devica je blizu mesta Bazela na polji umerla, namreč sv. Kristina; in bila je na lepim griči pokopana. Na njihovih grobih so se godili čudeži v spričevanje njih svetosti. — Deseti dan mesca vinotoka (oktobra) pride sv. Uršula s svojim društvam v Bazel, kjer je čula od grozovitnost, ktere so takrat počeli Huni in Goti pod svojim vojvodom Julijem Maksiminam okoli reke Rajne, in je urno spoznala, de je Maksimin tisti, pod katerim bo z vsim svojim društvam krono mučenstva ali marternikov dosegla. Tu, kjer zopet do reke Rajne pridejo, stopijo vnovič v svoje ondi pušene ladije in veslajo do mesta Strasburga. V tem mestu ostane spet zavolj hude merzlice ena Uršulinska devica, po imenu Avrelija; sv. Uršula ji da tri tovaršice za dušno in telesno potrebo. — Lep zgled in opomin je to za bratovšino sv. Uršule, de naj v bolezní eden drugimu postrežejo, ter si dušne in telesne dobre dela ska-

zujejo. — Sv. Avrelija je bila v mestu Strasburgu petnajsti dan vinotoka (oktobra) umerla in meščani so si jo zvolili po spričevanji rimske pratike za mestno patrono. Med tem pride po sosebni Božji previdnosti kraljevič Konan, ženin sv. Uršule, v mesto Maine, in en dan popred kakor Uršulinsko društvo, katero je bilo od škofa Ruteru in vse duhovšine z veseljem in častjo sprejeto in pod streho vzeto. Tedaj mladimu kralju Konanu sv. Cirijak in sv. Uršula pripovedujeta nebeske prikazni, Božje razodetbe in vse prečudne reči, ktere so se s tem društvam godile, s čimur je bil Konan tako ginjen, de je želel berž keršen biti, in z Uršulinskim društvam krono marternikov doseči. Tedaj namenjeniga ženina sv. Uršule, kraljeviča Konana, sv. Cirijak slovesno kersti v pričo več škofov, mestne duhovšine in drugih imenitnih gospodov, in mu da ime Eteri, kakor je bil angel sv. Uršuli povedal.

Sv. Uršula se je zavoljo tega preserčno veselila, ter Boga neizrečeno častila in hvalila. Ta slovesni kerst se je obhajal osemnajsti dan mesca vinotoka (oktobra); in čez tri dni, 21. oktobra je bilo od Boga namenjeno vsimu Uršulinskemu društvu za sv. vero kri preliti, v mukah umreti in krono marternikov prejeti. Tedaj so jeli vsi se na to skerbno pripravljati. Prejeli so vsi zakramente sv. pokore in sv. rešnjiga Telesa, in so vse premoženje med uboge in potrebne razdelili, potem se urno na ladije vernili,

veslali proti mestu Kolonii, ki so ga v dveh dneh dosegli, in je bilo terdo obleženo od sovražnih Hunov in Gotov. Vse Uršulinsko društvo je bilo zdaj od sovražnikov zajeto in si svesto, dati ali sv. Jezusovo vero, ali pa življenje.

Sv. Cirijak moške izmed tega društva goreče in serčno uči, prosi in opominja, da naj se ne prestrašijo terpljenja in mučenja, katero jih čaka in jih bo zdaj zdaj zadelo, ker boljši je umreti in v nebesa iti, kakor pa Jezusa zatajiti in se pogubiti. Sv. Uršula pa je ravno tako učila, prosila in opominjala ženske svojiga društva.

Sovražniki obsujejo Uršulinsko društvo, zgrabijo naj popred sv. Cirijaka, ki je Jezusa serčno oznanoval, in svoje tovarše k stanovitnosti opominjal. Ž njim so prijeli in zaperli tudi druge škofe in kristjane, ki so se bili v Rimu in spotama sv. Uršuli pridružili. Sovražniki keršanstva pa skušajo sv. Cirijaka in vse druge ž njim pregovoriti, da bi se Jezusu odpovedali in sv. vero zatajili. Ker se v to niso hotli vdati, so jih trinožili in pomorili.

Drugi zgrabijo sv. Uršulo s sv. Eterjem, njenim ženinem, ter ji peljejo in postavijo pred svojiga vojvoda Maksimina. Ta jo popraša za mnogotere reči: Od kodi pride, kam gre, kaj hoče s tolikim društvom? Rečeno je bilo, da je bil Bog sv. Uršulo tudi z veliko telesno lepoto obdaril, kar je ne-

verskega vojvoda z meseno ljubeznijo do nje napolnilo in si jo je želel za ženo dobiti, ako bi se Jezusu in sv. veri odpovedala. Ker je pa tudi zvedil, da je Eterju, pred sv. kerstam Konan imenovanemu, prihodin zakon obljubila, je sklenil hudobnež naj prej njega s poti spraviti, in ga naravnost z mečem prebode in usmerti. Sv. Uršuli se milo stori zavoljo neusmiljene grozovitosti; vender ne žaluje, temuč se veseli in Boga hvali, ker vidi Eterja s kerstno nedolžnostjo umreti, ter ga pred njo s krono marternikov v nebo poslati, kakor ji je bilo po angelu razodeto. Nato se grozovitnež loti sv. Uršule, v ktere lepoto se je bil močno zaljubil; s perviga se ji sladká in prilizuje, ji vse obeta in ponuja, karkoli svet veseliga in prijetniga more dati; tode sv. Uršula se ne dá zmotiti; noče Jezusa, svojiga dušniga Ženina, zupustiti, ne grešiti, ne sv. vere zatajiti. Zdaj trinog misli: Kar z dobro nisim dosegel, bom s hudo prisilil; torej se začne rotiti, hudovati, jeziti, ter martre in grozovito smert žugati. Sv. Uršula ostane vedno terdna v veri, stanovitna v devištvu, zvesta Jezusu, nebeškemu Ženinu. Trinog še eno poskusi, ter misli sv. Uršulo prav preplašiti in v strah pripraviti, da bi se morde zbala in vdala. Zapové namreč njene ss. tovaršice, nedolžne device, ktere, kakor ona, niso hotle sv. vere zatajiti, ne Jezusu se odpovedati, neusmiljeno martrati in grozovito moriti. Začela

se je kervava vojska, strašno klanje in morija, de bi enajst tavžent nedolžnih devic usmertili, njihovo čisto, nedolžno kri prelili. Milo je bilo v tem strašnim boji viditi in slišati, kako serčno je sv. Uršula svoje ljube tovaršice v nemala in spodbudovala, de naj v sv. veri stanovitne ostanejo, marter se ne bojé, in Jezusu, nebeškemu Ženinu, zvestobo ohranijo. Device, od gnade Božje podperte, od naukov in lepih opominov svoje kraljice in vojvodine sv. Uršule, v nemane, se niso ne marter, ne smerti bale, in prav rade so svoje mlado življenje darovale za Jezusa, sv. vero in prelepo nedolžnost. Ene so morivcam prav serčno nasproti stale, so roke kakor k molitvi sklepale, druge klečale in svoje oči proti nebu obračale, vse pa komej smertne rane čakale, de bi se kmalo preselile z zemlje, te doline solzá in joka, težav in skušnjav, gori v nebesa, v kraj večniga mirú in veselja.

In tako so bile zunej ene vse tisti dan pomorjene; sv. Uršula je vsiga tega, namreč de so tovaršice raji smertne martre terpele, in kri prelile, kakor de bi Jezusa zatajile, prav vesela bila, je Boga močno hvalila, in dušice svojih ss. tovaršic in devic kakor čiste neveste Jezusu večnimu Ženinu pošiljala. S tem je sama še bolj serčna prihajala, martre terpeti in za Jezusa umreti, ter zaničuje ljubezen in prilizovanje, obljube in darove vojvoda, kakor tudi njegovo protenje in žuganje. Trinog spozná, de pri

sv.
njeg
in
pija
sv.
Voj
serc
leči
prič
dru
ser
šul
skl
guj
sel
na
v s
svo

pri
en
hu
sti
no
šu
sv
m
pr

sv. Uršuli nič ne opravi, se močno raztogoti in njegovo nagnjenje se na enkrat v maštovavni serd, in njegova ljubezen v sovraštvo spremeni, in jeze pijan zapové enimu svojih vojakov lok napeti in sv. Uršuli prestreliti serce, ki ga ni hotlo ljubiti. Vojak urno sluša, napne in strelí; tode namesto serca zadene le desno ramo. Sv. Uršula po ti boleči rani poklekne, oči proti nebu vzdigne in vesela pričakuje smerti za Jezusa in sv. vero. Vojšak drugič napne morivno orožje, ustrelí in prestrelí serce sv. spoznovavke in serčne mučenice, sv. Uršule device. Njeno nedolžno, čisto, sveto truplo se sklone na zemljo, nje deviška dušica se pa vzdiguje proti nebu, kateri angeli božji nasproti z veseljem hitijo, jo sprejet in spremit v prelepe nebesa na večno ženitovanje, ktero po besedah sv. Janeza v skrivnim razodenji obhaja Jezus s čistimi dušami, svojimi nevestami.

Tedaj so bile vse Uršulinske device v nebesih pri Jezusu, svojim dušnim Ženinu; vender se je ena pogrešala po imenu Kordula. Le-tá, ko vidi hude smertne martre svojih tovaršic, se zbojí, se stisne v neki kotichek ladije, in se tako skrije trinogam in pri življenji ostane. Se vé, de je sv. Uršula s svojimi zveličanimi tovaršicami pogrešala svoje ljube svetovavke Kordule, ktere še ni bilo med njimi v nebesih, in de bi se jim ne zgubila, prosijo za njo usmiljeniga Jezusa, in hitro so bile

uslišane. Skrita Kordula je imela po noči lepo prikazen; vidila je visoko čast in neizrečeno veselje svojih tovaršic v nebesih. Ko se tedaj sprebudi, se močno sramuje svoje maloserčnosti in boječnosti, vse do jutra prežaluje in prejoka zavolj svojiga strahu pred martrami. Berž ko se dan stori, stopi serčno iz zavetja, in se pokaže trinogam, ki so poprešnji dan morili njene tovaršice zavoljo sv. Jezusove vere. Ko jo zagledajo, jo urno skušajo za sv. vero in jo hočejo v greh zapeljati; tode ona se jim nikakor ne vdá. Razserdijo se, ter jo posekajo in umorijo. Tako je bila tudi sv. Kordula za devištvo in sv. vero martrana in en dan pozneje Uršulinskim devicam v nebesih pridružena. Torej se spomin sv. Kordule, device in marternice, en dan pozneje, 22. oktobra obhaja, kar rimska pratika spričuje. Tako se je vsih enajst tavžent devic Uršulinskih (nobena se ni zgubila) v nebesih skupaj veselilo, katerih sv. trupla so ležale po zemlji in so bile v nevarnosti, de bi jih prederzni divjaki utegnili zasramovati ali pa zveri raztergati. Ali Bog tega ni pripustil, je vso nečast od mertvih trupel ss. devic odvern timer in za njih častit pogreb poskerbel. V ta namen je velik čudež naredil; grozovit strah pošlje nad Hune in Gote, nad vse sovražnike, ki so Kolonijsko mesto oblegali. Zdelo se jim je, kakor de bi brezštevilne trume vojakov meščanam na pomoč hitele; vsi trepečejo, v strahu pobegnejo in mesto

zapusté. Meščani, veseli, de so hudih sovražnikov rešeni, z veliko častjo ostanke ss. devic in marternic pokopljejo. Sv. Jakop, antijohijski patriarh, ki se je bil v Rimu z drugimi škofi pridružil Uršulinskim devicam, po previdnosti Božji ni bil umorjen z drugimi kristjani. On je blagoslovil njihove grobe in pri pogrebih navadne molitve opravil, ter je tudi preskerbel, de so se v kamne vsekale imena svetovavk sv. Uršule, in enajsterih velicih vodnic Uršulinskiga društva in se v grobe k njihovim truplam položile. Tako so se ohranile zgorej omenjene imena. V ta namen tedaj je previdnost božja tega sv. škofa in patriarha nekoliko delj živiga ohranila; vender pa ni zgubil krone ss. marternikov; bil je potem od grozovitih nevernikov umorjen zavaljo Jezusove svete vere.

Iz češenja do svetih Uršulinskih devic in iz hvaležnosti, de so bili po njih rešeni hude stiske in oblege grozovitih sovražnikov, so mestnjani nad njihovimi grobovi lepo veliko cerkev sozidali. Tako so košice sv. Uršule in njenih tovaršic in marternic pod zemljo počivale, dokler niso bile sčasama od mnogoterih sv. mož vzdignjene in k očitnimu češenju postavljene. Spomina vredno je, kako je bilo truplo sv. Uršule najdeno in vzdignjeno. — Leta 640 po Kristusovim rojstvu je sv. Kunibert, Kolonski škof, od svoje duhovšine obdan, v cerkvi sv. Uršule slovesno sv. mašo bral, kar zagledajo

vsi pričujoči nad glavo sv. Kuniberta beliga golobca ferleti, in potem ga vidiijo skozi cerkev leteti, na nekim kraji cerkve obsedeti in zginiti, kar je bilo vsim očitno znamnje, de mora to nekaj posebniga pomeniti. Po dokončani službi Božji so dali sveti škof na tistim mestu kopati in našli so k velikimu veselju vsih truplo sv. Uršule, ter so ga slovesno vzdignili, v sreberno in zlato posodo djali in v altar k očitnemu češenju postavili.

Opomin.

Zares prečudne reči se berejo v življenji in djanji sv. Uršule; pa ni jih sama delala in zveršila, ampak po nji in v nji se je hotel Bog kakor v drugih svetnikih čudovitiga skazati; po nji Konana iz temé neverstva k luči sv. vere pripeljati, mnogim pobožnim kristjanam in častitim škofam k častitljivi kroni marternikov pomagati; zlasti je hotel enajst tavžent deklet zapeljivosti hudobniga sveta po njenim skerbniim vodstvu oteti, jim sveto devišstvo priljubiti in jih zveličati. Kar pa je Bog nekda storil, ker je po društvu sv. Uršule njih veliko pogube otel, in jim v nebesa pomagal, tudi še zdaj more in hoče storiti, ker je vselej njegova volja naše posvečenje in zveličanje. — Glej, pred štirinajstimi leti je dobil pisavec tih bukvic prav staro podobo sv. Uršule in njenih tovaršic s tremi kro-

nami, namreč : s krono za učenike, za device in za marternike; napis je bil latinsk; po ti podobi se zdaj družbine podobice s slovenskim napisam natisajo. V Bevkah mu je bila to podobo dala neka perletna priprosta ženica, rekoč, de so nekdanji minihi v Bistri sv. Uršulo in nje tovaršice priporočali kot dobre in zveste patrone ali pomočnice za zadnjo uro, in kdor jih v življenji prav časti, njim na čast moli, se njihovim prošnjam priporoča, mu pridejo v smertni uri na pomoč. Ker vsak pameten kristjan želi srečne zadnje ure, in pomoči na smertni postelji; smo si mislili, de bi ljudje, ako bi se jim priporočevalo, radi častili sv. Uršulo in njene tovaršice, bi vsaki dan kaj maliga njim v čast molili, ter se tem Božjim prijateljicam in svetnicam za srečno zadnjo uro priporočali. Začeli smo to nekoliko poskušati, in pričela se je bratovšina sv. Uršule za srečno zadnjo uro. V celjski fari na Štajerskim in po bližnjih farah so se jele od leta 1850 in naprej nabirati družbice enajsterih oseb enaciga spola skupaj z zavezo, končaj 1 očenaš, 1 češeno Marijo in čast bodi Bogu vsaki dan moliti k časti sv. Uršule in njenih tovaršic za srečno zadnjo uro. In de bi se sv. Uršula z nje tovaršicami vredno častila, je bilo udam noviga Uršulinskiga društva priporočeno, se po zgledu ss. Uršulinskih devic med seboj lepo učiti, greha se varovati, k dobrimu opominjati, in se za dobro in srečno smert priprav-

jati, ter si tako v nebesa pomagati. Ko je Uršulinsko društvo rastlo in že veliko udov imelo, je bilo upanje, de se mu bode zamogla s cerkvenim poterjenjem očitnost pridobiti; tedaj je bila do sv. Očeta, rimskiga papeža Pija IX., ponižna prošnja za poterjenje Uršulinskiga društva in za podeljenje popolnoma odpustikov v daljni Rim poslana leta 1857. In glej radosti za novo društvo ali bratovšino sv. Uršule! Sv. Oče so dobri namen tega društva spoznali, sprejeli, v Gospodu pohvalili, poterdili, s popolnoma odpustiki obdarili, in mu tako svoj blagoslov dali, de naj bi se ložej in hitrejši razširilo po keršanskim svetu k časti Božji in dušnemu zveličanju pravovernikov; kakor spričuje dvoje pisem sv. Očeta Pija IX. v Celje društvu poslanih 12. sušca (marca) in 31. vel. serpana (avgusta) leta 1858. Ker pa mora vsaka enaka naprava imeti tudi privoljenje škofovo, torej so milostni knez in škof Lavantinski v Rim poslano prošnjo za to bratovšino poterdili in priporočili, in z razpisam do dekanijstev (11. vinotoka 1858 št. 1870) so tudi svojimu čast. duhovstvu naznanili, de so po papeževim razpisu (31. vel. serp. 1858) odpustki te bratovšine raztegnjeni na vse farne cerkve, kjer je ta bratovšina napravljena, ali pa se napravi. In zdaj, hvala Bogu! bratovšina sv. Uršule za srečno zadnjo uro lepo napreduje. Že tavžent oseb obojiga spola se ji je pridružilo.

tovši
svoj
šica
pos
nam
stva
ljub
na
Pot
bra
Go
žef
sre
un
tov

Le na noge, bratje in sestre Uršulinske bratovšine! nabirajmo ji več in več udov, in častimo svojo braterno patrono sv. Uršulo z nje sv. tovaršicami, devicami in mučenicami posebno z zvestim posnemanjem njih lepih zgledov, de pridno kolikor nam je mogoče in priložno eden družiga keršanstva učimo, k dobriemu opominjamo, greha varujemo, ljubeznjivo svarimo, si v dušnih in telesnih potrebah na pomoč hitimo in za dobro smert pripravljamo. Potem si smemo svesti biti velike pomoči naših braternih patron ali pomočnic v življenji in v smerti. Gotovo prišle bodo z Jezusam Marijo in s sv. Jožefam v naj večji sili zadnje vojske nam pomagat, srečno umreti! In blagor nam, ako v gnadi Božji umerjemo, ker potem je naša sreča vterjena in gotova za vselej. Amen.

Drugi del.

Jutranje molitve.

Čast bodi Bogu Očetu, Sinu itd.

Presveta Trojica, jest nevredna stvar Te ponižno molim in častim, veselim se zavolj Tvoje velikosti, častitljivosti in ljubezni. Ti trojno-edini Bog! si tukaj in na vsih krajih v resnici pričujoč, Tebi je vse znano. Od Tebe vse imam, in brez Tebe ne morem nič dobrega storiti.

O Ti moj predobrotljivi Bog in Oče v nebesih! verujem v Té, ker Ti si večna resnica in neskončna modrost. Upam v Té, ker Ti si vsigamogočin, neskončno zvest in usmiljen. Ljubim Te, ker Ti si nar sve-tejši in nar ljubeznjivši Gospod in nar boljši Oče vsih ljudi.

Zahvalim Te, o Bog! za vse dodrote, ktere si mi skazal nocojšnjo noč. **Zahvalim Te** posebno še, de si me po svoji podobi in za večno zveličanje vstvaril, de si me po Svojim preljubim Sinu odrešil, de si me po svetim Duhu razsvetlil in v pravo kersansko katoliško Cerkev poklical. V dolžno zahvalo za to in za vse dobrote Ti darujem vse svoje djanja. **Obljubim Ti, o Bog!** de hočem danes vse storiti, opustiti in terpeti, kar Ti hočeš. Vse hočem z ljubezni do Tebe opravljati o pravim času in na pravim mestu. Daj mi k temu Svojo močno gnado.

O Jezus, Ti moj Učenik in Zveličar, obvari me današnji dan sleherniga greha. Tebe hočem za resnico nasledvati. **O nar slajši Serce mojiga Jezusa,** stori de te jest čezdalje bolj in bolj ljubim. — **Sv. Duh** razsvetli moj um in nagibaj mojo voljo k vsimu dobri. — **O Marija,** ti preblažena

Devica! bodi, oh bodi mi danes dobra mati in varhinja. Sveti I., sveti I. itd. (imenuj svoje patrone in svetnike, do katerih imaš posebno zaupanje), **sveta Uršula in njene svete tovaršice, in vsi svetniki in svetnice Božje, prosite zame, de zdaj vas nasledvam, se greha skerbno varujem, in enkrat k Bogu v nebesa pridem.**

Naj bo priporočena moja molitev mojimu zvestimu angelu varhu, ki si me varoval nocojšnjo noč, vari me še dans ta dan vsiga hudiga, kar bi imel škodovan biti, ali na duši, ali na telesu. Amen.

Angel Božji, varh si moj, — po Božji dobroti sim varovanec tvoj; — razsvetluj in vari me, — vodi in vladaj me! Amen. *)

Naj še molim za svoje ljube starše, dobrotnike, žlahto, spovednika

*) Za to molitvico se dobí vsakikrat 100 dni odpustkov, in ako se vsaki dan celi mesec moli, se zamorejo zadobiti enkrat v mescu popolnoma odpustki po vredni spovedi in sv. Obhajilu ter molitvi v namen sv. Očeta.

in duhovne pastirje, in za družnike sv. Uršule. O Bog, poverni jim vse dobro, vari in žegnaj jih na zemlji, in dodeli jim večno življenje v nebesih.

Usmili se vernih duš v vicah, Gospod, daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti. Naj v miru počivajo! Amen. Oče naš. Česena M.

K Tebi, Bog, se prebudim,

Vari me, de ne grešim,

Daj, de prav svetó živim,

V Tvojih rokah spet zaspim.

Angel Božji, angel moj,

Vselej Ti na stran' mi stoj!

Bodi pozdravljena, o Marija, hči Boga Očeta!

Bodi pozdravljena, o Marija, Mati Sinú Božjiga!

Bodi pozdravljena, o Marija, nevesta sv. Duha!

Bodi pozdravljena, o Marija, ti tempelj presvete Trojice!

O Marija, pridi s svojim preljubeznjivim Jezuškam in žegnaj me!

Pozdravim Te, Božje Detice!
 Z ljubeznijo vnêmi mi serčice.
 Ti vélki Bog, Ti malo Dete,
 Obvari me greha in zmote nesvete;
 Milost Tvoja naj me objemlje,
 Stalnost v dobrim naj me spremlje.
 Vselej v življenji naj bom Tvoj,
 Smertno uro bodi Ti moj.

Amen.

Darovavna molitev.

Vsako jutro dobro moliti.

Češena si, Marija, ti si polna milosti. Gospod je s teboj. Žegnana si med ženami in žegnan je sad tvojiga telesa, Jezus. S temi besedami te z velikim angelam v začetku dneva ponižno pozdravim, o presveta Mati! in ti darujem vse svoje misli, želje in dobre dela, tudi vse svoje opravila in vse djanja keršanske ljubezni, in vse zatajevanja, ktere bom dans opravljal. Sprosi mi gnado, pri vsih rečeh svét namen in goreče želje imeti, si Božjo dopadljivost pridobiti; ker le samo ta me zamore srečniga storiti. Darujem vse moči in djanja tvojimu presvetimu in neomadežanemu Sercu, de bodo, z njegovimi zasluženji obogatene, peršle pred tron tvo-

jiga Božjiga Sina, — in te prepo-
nižno prosim, naj smém s tvojim Ser-
cam zedinjen presveto Trojico moliti,
in de od Jezusoviga Božjiga Serca
sebi in vsim grešnikom duha praviga
spreobrnjenja prosim in sprosim. Amen.

Večerne molitve.

V imenu Boga † Očeta, in †
Sina, in sv. † Duha. Amen.

S svetim straham Te mólim, o
moj Bog! ker vém, de se znajdem
pred Tvojim neskončnim veličastvam.
Tvoje okó me vidi, Tvoja roka me je
današnji dan varovala, Tvoje serce me
je ljubilo. V Tebe verjem, ker si
neskončno resničin; v Tebe upam, ker
si neskončno dobrotljiv; Tebe ljubim
iz vsiga serca, ker si neskončno lju-
beznjiv. O Bog, daj, de Te bom res
ljubil. Ljubim svojiga bližnjiga, ka-
kor sam sebe, dodéli mi, o Bog, de
ga bom res kakor sebe ljubil.

Bodi češen in hvaljen, o usmiljeni Bog! de si me ta dan obvaroval velikih nesreč na duši in na telesu. Bodi češen in hvaljen, de si me zdraviga in živiga ohranil, ko jih je ravno ta dan na tavžente zbolelo in pomerlo. Prosim te pohlevno, obvari me tudi nocojšnjo noč vsiga hudiga, zlasti pa greha in hudobnih duhov zalezovanja.

Pomisli kaj si od davi zagrešil.

Zoper Boga: Zamude ali vnemarnosti v svetih opravilih, nespoštljivost v cerkvi, zadolžene razmišljenja per molitvi, nasprotvanje do Božje gnade in svetih navdajanj, zmerjanje, kletev, prederzno imenovanje svetih imen, pomanjkanje zaupanja in vdanosti v voljo Božjo.

Zoper bližnjiga: Prederzne sodbe, natolevanja, sovraštva, nevošljivost, vjedanje in želje se zmaševati, prepir, jeza, zaničevanja, razžaljenja, raznašanja, obrekovanja, zasmehovanja, krivične obdolženja in zatožbe, škodovanja na premoženji in na časti in poštenji, slabi zgledi, pohujšanje,

ni-
ro-
te-
si
jih
elo
b-
u-
ih

preslabo spoštovanje, preslaba pokoršina, keršanska ljubezen, zvestoba . . .

D o s a m i g a s e b e : Nečimurnost, napčni strah pred svetam, laži, misli, želje, besede in djanje zoper čistost, nezmernost, serd, nepoterpežljivost, življenje brez prida in koristi, nečimerno in posvetno življenje, lenoba v spolnovanju dolžnost svojiga stanú . . .
Nato reci :

Žal mi je v resnici iz globočine serca, de sim spet dans velikrat in hudo razžalil Tvojo neskončno lepoto, Tvojo neizmerjeno ljubeznjivost, Tvojo neprecenjeno dobroto, o presvéti **Bog**, moj dobrotljivi Stvarnik, moj usmiljeni nebeški Oče!

O sveti Duh, studenec večne luči! razženi temote iz mojiga uma in pameti, de bom spoznal gnusobo in hudobijo greha, in de se ga bom v prihodnje z vsimi dušnimi in telesnimi močmi varoval.

Čuj mi tudi ti, o preljubeznjiva Božja Mati! nad dušo in telesam, de dušni in telesni sovražniki in pošasti

teme s svojim zalezovanjem nič ne opravijo zoper mene. Zavoljo svojiga preusmiljeniga neomadežaniga Serca bodi vselej moja Mati, o Marija! in sprejmi moje serce k sebi, de se v posvetnost ne zamisli in s kugo greha ne ognusi.

Vari me greha, tudi ti, moj angel varh! o vari me greha!

Jezus, Marija in Jožef! vam v roke zročim svojo dušo.

Vsak dan obuditi.

Vera. O moj Bog! terdno in stanovitno verjem, kar sveta katoliška Cerkev zapoveduje verovati; ker si Ti, o Bog! to razodel, ki si večna resnica in modrost, ktera ne more ne goljufati, ne goljufana biti.

„Verjem, o Gospod! pridi v pomoč moji slabi veri“.

Upanje. O moj Bog! zaupam v Tvojo gnado, večno življenje doseči,

ker si ga ti obljubil, ki si vsigamogočin, neskončno zvést, dobrotljiv in usmiljen.

„Obvari me, o Gospod! ker v te zaupam“.

Ljubezen. Ljubim te, o Bog! ker si naj vikši, neskončno ljubeznjiva Dobrota, ki je vse ljubezni vredna.

„Ti veš, o Gospod! de te ljubim.“

Obžalovanje. O moj Bog in Gospod! žal mi je iz globočine serca, de sim tebe, naj vikši, neskončno Dobroto, ktero nad vse ljubim, kdež razžalil. Gnusi in studi se mi do mojiga greha, in terdno sklenem, svoje življenje poboljšati in te ne več žaliti.

Dober namen. O moj Bog! tebi darujem vse svoje misli, besede in djanja, naj bodo v tvojo večí čast, in sklenem jih z britkim terpljenjem in s smertjo Jezusa Kristusa, ki je moj Zveličar. Amen.

Opomin. Kdor te molitvice vsak dan celi mesec zvesto móli, zamore enkrat kadar koli v mesecu popolnoma odpustke zadobiti, ako vredno sv. Zakramente prejme in potem 7 Očenašev in Češena Marij in Vero v namen svetiga Očeta moli. Verh tega zadobé tudi zadnjo uro popolnoma odpustke, kateri so v svojim življenji to pobožnost zvesto opravljali. Tudi se dobé še vsak dan posebej, ko se té čednosti obudijo, nepopolnoma odpustki 7 let in sedemkrat 40 dni. Vsi ti odpustki se zamorejo tudi za duše v vicah obrniti. Benedikt XIV. razp. 11. grud. 1754.

SVETA MAŠA.

(V čast Marijniga presv. Serca).

Perpravljanje.

Pred teboj klečim, o presveta Mati Jezusa, mojiga Zveličarja, in te prosim, perdôci mi gnado, de bom s preponižno molitvo, z naj gorečniši ljubeznijo, z naj občutljivši hvaležnostjo in z odkritoserčnim obžalovanjem svojih grehov zamogel biti per ti visoki daritvi svete maše. S tem neomadežanim daram, o presveta Mati! želim in si naménim, se presveti Trojici zahvaliti za vse gnade, s kterimi je tvoje presveto in neomadežano Serce obogatila. Tudi želim in si namenim, Boga neskončno usmiljeniga po zasluženju Jezusa Kristusa in po preljubeznjivi lepoti tvojiga Serca pro-

siti svojiga lastniga spreobrnjenja in spreobrnjenja ubozih grešnikov.

Presveto Marijno Serce! brez greha spočeto, prosi za me, vari me. — Češena Marija . .

Pristop.

V imenu Boga Očeta, in Sina in sv. Duha. Amen.

Ti, o Bog, si moja moč. Zakaj si me zapustil, in zakaj hodim žalostin, ko me moj sovražnik stiska?

Pošlji mi svojo luč in svojo resnico, naj me vodite in pripeljete na tvojo sveto goro in v tvoje prebivališa.

Čast bodi Očetu in Sinu in sv. Duhu; kakor je bilo v začetku, zdaj in vekomej. Amen.

Spovem se Bogu vsigamogočnimu, Marii, vselej Devici, svetimu Mihaelu arhangelu, svetimu Janezu Kerstniku, svetima apostelnama Petru in Pavlu, in vsim svetnikom, de sim obilno grešil z mislimi, z besedami in z

djanjem; moj greh, moj greh, moj silni greh! *) Torej prosim Marijo, vselej Devico, svetiga Mihaela arh-angela, svetiga Janeza Kerstnika, sveta apostelna Petra in Pavla in vse Svetnike, prosite za me per Gospodu, našim Bogu.

Usmili se nas vsigamogočni Bog, in perpelj nas po odpušanju naših grehov v večno življenje. Amen.

M o l i t e v.

O Gospod! prosimo te, odvzemi od nas naše grehe, de bomo vredni, s čistim sercam stopiti v nar svetejši svetiš. Amen.

Prosimo te, o Gospod! po zaslužanju tvojih Svetnikov, katerih svetinje se na tem altarju hranijo, in vsih Svetnikov, odpusti nam milostljivo vse naše grehe. Amen.

*) Per teh besedah se z mašnikam vred trikrat na persi vdari.

Gospod, usmili se! Kriste, usmili se! Gospod, usmili se nas!

Gloria.

Cast Bogu na visókim, in mir ljudem na zemlji, ki so svete volje. Hvalimo te, častimo te, mólimo te, povišujemo te; zahvalimo se ti za voljo tvojiga veliciga usmiljenja. Bog, nebeški Kralj! Bog, vsigamogočni Oče! Gospod, edinorojeni Sin, Jezus Kristus! Gospod, Bog, Jagnje Božje, Sin Očetov! Ki odjemlješ grehe svetá, usmili se nas! Ki odjemlješ grehe svetá, sprejmi našo molitev! Ki sediš na desnici Očeta, usmili se nas! Ker ti sam si svét, ti sam Gospod, ti sam Narvikši, s svetim Duham, v Veličanstvu Boga Očeta. Amen.

M o l i t e v.

O Bog, ki si presveto Serce preblazene in vselej neomadežane Marije

Device z duhovnimi darmi in milostmi obilno prenapolnil, in ga po podobi Božjiga Serca Sina tvojiga, Jezusa Kristusa, z ljubeznijo in usmiljenjem navdal; dodéli, ki spomin njeniga presladkiga Serca obhajamo, de bo z zvestim posnémanjem njenih čednost v našim sercu zaznamnjan Jezus Kristus, kateri s teboj in s sv. Duham živi in kraljuje, Bog vekomej. Amen.

Vsigamogočni in neskončno pohlevni Bog, ki si žejnimu ljudstvu studenec žive vode iz skale obudil; zbudi iz naših terdih serc solze obžalovanja, de bomo svoje grehe objokovali, in po tvoji milosti njih odpušenje dosegli.

Užgi, o Gospod! z ognjem svetiga Duha naše serca, de ti bomo s čistim telesam služili in z očišenim sercam dopadli. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

K berilu in evangeliju.

Iz bukev Sirahovih 24.

Jest sim ko terta sladek in dišeč sad rodila, in iz mojiga cvetja je častit in obiln sad. Jest sim mati čiste ljubezni, in strahú, in spoznanja, in svetiga upanja. Per meni je vsa milost pota in resnice, per meni vse upanje življenja in čednosti. Perstopite k meni vsi, kateri me želite, in mojiga sadú se nasitite. Zakaj moj duh je slajši od medú, in moj dél slajši od medú in satovja. Moj spomin je v večne rodove . . Kdor mene posluša, ne bo osramoten; in kateri po moje delajo, ne bodo grešili. Kteri mene oznanujejo, bodo večno življenje imeli.

Vera.

Se moli, ako jo mašnik moli.

Darovanje.

Sprejmi, sveti Oče, vsigamogočni večni Bog! ta neomadežani dar,

kteriga mašnik, tvoj služabnik, tebi pravimu živimu Bogu daruje, za moje neštevilne grehe, zamére in zanikernosti, za vse pričujoče, pa tudi za vse verne kristjane, žive in mertve; naj bo meni in njim v zveličanje in večno življenje. Amen.

Darujemo ti, o Gospod! kelih zveličanja, in prosimo tvojo milost, naj pride s prijetnim duham pred obličje tvojiga Božjiga veličastva za naše in vsiga sveta zveličanje. Amen.

V duhu ponižnosti in s potertim sercam naj bomo od tebe, o Gospod! sprejeti, in naša daritev naj se takó opravlja dans pred tvojim obličjem, de tebi, o Bog! dopade.

Sprejmi, o sveta Trojica! ta dar, kteriga ti darujemo v spomin terpljenja, od smerti vstajenja in vnebohoda Jezusa Kristusa, Gospoda našiga, in v čast presvete, vselej čiste Marije Device, svetiga Janeza Kerstnika, svetih apostelnov Petra

in Pávla, teh in vsih Svetnikov; de bo njim v čast, nam pa v zveličanje, in de oni za nas v nebesih prosijo, katerih spomin obhajamo na zemlji; po ravno tistim Kristusu, Gospodu našim. Amen.

O Bog! čigar veličanstvu je pre-sveta neomadežana Marija Devica neomadežan dar darovala, vžgi v naših sercih oginjš tiste ljubezni, kateri je v njenim Sercu gôrel, de bomo ž njim očišeni, vredni spoznani, tebi ravno tisti dar darovati, Jezusa Kristusa, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha Bog vekomej. Amen.

Raztergaj, o Gospod, vezi naših grehov, in dodeli nam vnovič, kar si nam že enkrat dodelil, ter odreši nas z odpušenjem, ki si se bil ponižal nas z milostjo odrešiti; de ti bomo hvalni dar s pravo radovoljnostjo in s čistim sercam darovali. Amen.

Predglasje ali sanktus.

Zarés vredno in pravično, spodobno in zveličavno je, de tebi povsod in vedno zahvalo dajemo, sveti Gospod! vsigamogočni Oče, večni Bog! in de te v češenju presvetiga in neomadežaniga Serca Marijniga hvalimo, častimo in poveljučujemo. Ker ona je z obsenčenjem svetiga Duha tvojiga Edinorojeniga spočela in per večni časti devištva svetu večno luč dala, našiga Gospoda Jezusa Kristusa; po katerim tvoje veličanstvo hvalijo angeli, molijo gospostva, se moči tresejo; kteriga nebesa in nebeške moči, in zveličani Serafi v združenim razveseljevanju prepevajo; s kterimi, prosimo, tudi naše glasove skleni, ker te ponižno hvalimo, rekoč:

Svét! Svét! Svét! Gospod, Bog nebeških trum! Nebo in zemlja je polno tvoje slave. Hosana na visokim! Češen bodi, kteri pride v imenu Gospodovim! Hosana na visokim!

Pred povzdigovanjem.

Tebe tedaj, predobrotljivi Oče, ponižno prosimo po Jezusu Kristusu, tvojim Sinu, Gospodu našim; dopadljivo sprejmi in blagoslovi te darí, te ponudbe, te svete in neomadežane darila, ktere ti darujemo, zlasti za tvojo sveto katoliško cerkev, ktero milostljivo umiri, ohrani, zedini in vladaj po vesoljnim svetu, s tvojim služabnikom našim papežem I., in našim škofam I., in našim cesarjem I. in vsimi pravovernimi in spoznovavci katoliške apostolske vere ob enim.

Spomni se, o Gospod! svojih služabnikov in služabnic I. I.; in vsih pričujočih, katerih vera in pobožnost ti je znana, za ktere ti darujemo, in kateri ti darujejo ta dar, za se in za vse svoje, v rešenje njih duš, v upanje njih zveličanja in blagra, in kateri tebi, večnimu, pravimu in živimu Bogu, svoje obljube opravljajo.

Zavoljo tega te prosimo, o Gospod! sprejmi dopadljivo ta dar naše službe in cele svoje občine, naše dneve v svojim miru vladaj, in zapovej, de bomo večniga pogubljenja oteti, in čedi tvojih izvoljenih peršteti; po Kristusu Gospodu našim. Amen.

K povzdigovanju sv. Rešnjiga telesa.

Bodi češen in hvaljen, pravi Bog, v podobi kruha na altarju živ pričujoči! O Jezus, bodi mi milostljiv! O Jezus, bodi mi usmiljen! O predobrotljivi Jezus, odpusti mi moje grehe!

K povzdigovanju sv. Rešnje kervi.

Bodi češen in hvaljen, pravi Bog, v podobi vina na altarju živ pričujoči! O Jezus, tebi živim! O Jezus, tebi umerjem! O Jezus, tvoj sim živ in mertev! Daj, o Jezus! de tvoja draga Kri nad menoj ne bo zgubljena.

Po povzdigovanju.

Spomnimo se, o Gospod! visokosvetiga terpljenja Kristusa, tvojiga Sina, našiga Gospoda, pa tudi njegoviga od smerti vstajenja, in njegoviga častitljiviga vnebohoda, in darujemo tvojimu visokimu veličanstvu zmed tvojih darov in naklonil čist dar, svet dar, neomadežan dar, svéti kruh večniga življenja in kelih neprenehljiviga zveličanja. Na té dari tedaj se ponižaj z usmiljenim in perjaznim obličjem pogledati, in jih sprejeti, kakor si se ponižal sprejeti dar svojiga pravičniga služabnika Abelna, dar našiga očaka Abrahama, in uniga, ki ti ga je daroval tvoj véliki mašnik Melkizedek, svét dar, neomadežano daritev.

Spomni se tudi, o Gospod! svojih služabnikov, in služabnic I. I., ki so z znamnjem vere pred nami v večnost šli in v spanju tvojiga mirú počivajo.

Tém, o Gospod! in vsim, ki v Kristusu počivajo, dodeli milostljivo kraj hladú, luči in mirú; po ravno tistim Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Tudi nam grešnikom, svojim služabnikom, ki v tvoje obilno usmiljenje zaupamo, dodeli dobrotljivo, imeti délež in občino s tvojimi svetimi apostelni in marterniki, Janezam, Stefanam, Matevžem, Barnabam, Ignacjem, Aleksandram, Marcelinam, Petram, Felicito, Perpetvo, Agato, Lucijo, Nežo, Cecilijo, Anastázijo, in z vsimi tvojimi svetniki; sprejmi nas milostljivo v njih občino, ne zavoljo našiga zasluženja, ampak zavoljo svoje prizanesljivosti, po Kristusu, Gospodu našim, po katerim ti, o Gospod! vse te dobrote stvarjaš, posvečuješ, oživljaš, blagoslovljaš in deliš. Po njem, ž njim in v njem je tebi, o Bog, vsigamogočni Oče, v edinosti svetiga Duha, vsa čast in veličastvo od vekomej do vekomej. Amen.

K očenašu.

Moli Očenaš.

Reši nas, prosimo te, o Gospod! od vsiga hudiga, pretečeniga, pričujočiga in prihodnjiga; in na prošnje prečiste in vselej Device Marije, in vsih svetnikov nam daj mir v našim življenju, in brani nas pred vsimi sovražniki, de nas v zmote ne zapeljejo in od tebe ne odvernejo. Amen.

Jagnje Božje.

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; usmili se nas! Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; usmili se nas! Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; daj nam mir!

O Gospod Jezus Kristus! ki si rekel svojim apostelnam: mir vam zapustim, svoj mir vam dam; nikar ne glej na moje grehe, ampak na vero svoje svete Cerkve; in po svoji dobrotljivi volji jo v miru in edinosti ohrani.

O Gospod Jezus Kristus, Sin živiga Boga! ki si po volji svojiga Očeta s sodjanjem svetiga Duha po svoji smerti svet poživil, reši me s tem presvetim svojim Telesam in Kervjo od vsih mojih grehov in vsiga hudiga; daj, de se vselej tvojih zapoved deržim, in ne perpusti, de bi se kdej od tebe ločil.

Mašnikovo obhajilo.

Gospod, nisim vredin, de greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša. (Trikrat).

Zdaj obudi resnično žalost nad svojimi grehi in serčne želje se z Jezusam skleniti, ter se po duhovno obhajaj; po tem še le dalje môli.

M o l i t e v.

Vsigamogočni in predobrotljivi Bog! ozri se milostljivo na naše prošnje, in otmi naše serca pred skušnjaj-

vami hudih misel, de bomo po tvoji dobrotljivosti vredni, svetiga Duha prebivališe biti.

Gnado sv. Duha, o Gospod! milostljivo v naše serca vlij, de bomo zamogli svoje grehe z zdihovanjem in solzami izmivati, in de po tvoji dobroti zeleno odpušenje dosežemo.

Ponižno prosimo, o Gospod! naj milost sv. Duha naše serca razsvetli in s sladkostjo popolnoma ljubezni obilno napolni, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Sklep.

O Jezus Kristus, Sin Božji! ki si narsvetejši Device prečisto Serce v svoje prebivališe zvolil in v njem pohlevno in sladko počival, dodeli nam milost, in ponižaj se po téh obhajanih skrivnostih svojiga Telesa in svoje Kerví vedno v naših sercih prebivati, ki živiš in kraljuješ z Bogam

Očeta v edinosti sv. Duha, Bog od vekomej do vekomej. Amen.

Blagoslov ali žegen.

Žegnaj nas, prosimo te, sveta Trojica: Bog † Oče, in † Sin, in sveti † Duh, in tvoj žegen ostani vselej per nas. Amen.

Zahvalna molitev po sv. maši.

Zahvaljen bodi, o Zveličar moj! de si mi dal to sveto mašo slišati, in presveto Serce tvoje nar čistejši Matere častiti. O de bi bil vendar to sveto mašo s takim zbranim duham in s tisto gorečnostjo slišal, ktero tolikanj sveto, tolikanj visoko opravilo tirja! Ti, o Jezus! po svoji milosti nadomesti, kar je bilo per ti sveti daritvi pomankljiviga, in dodeli mi, de te vprihodnjič zamorem vselej v duhu in resnici moliti, hvaliti in častiti. Po ti neskončni daritvi dodeli,

o Jezus! na prošnjo Matere Marije, grešnikom spreobrnjenje, posebno pa te prosim, omeči in spreobrne tiste, ktere sim ti per sv. maši perporočil, in za ktere sim posebno dolžan moliti, in še nar bolj se ozri na tiste, kteri so v nar veči nevernosti, se vekomej pogubiti. Dodeli pa tudi meni pravo pokoro in stanovitnost v dobrim, in de ne zgubim nikdar dobrot, ki sim jih per ti sveti maši po tvoji neskončni milosti zadobil. S tem upanjem poživljen in potolažen, imam terdno voljo, vse po tvoji volji in v tvojo čast storiti, o moj dobrotljivi Bog! Tvoj sveti žegen me spremljaj po vsih mojih potih in tvoje presvete Matere zgled mi bodi vedno pred očmi; v tvoje in njeno Serce zročim svojo dušo in telo. Amen.

Kako med sveto mašo Kristusovo terpljenje premissljevati.

Sveta maša je postavljena v spomin Kristusoviga terpljenja; torej je zelo zveličavno, njegovo terpljenje med sveto mašo premissljevati. To premissljevanje pa tistimu ni težko, kdor vé, kaj pomenijo vse svete šege per sveti maši. Vse namreč, kar koli mašnik, namestnik Kristusov, per altarju dela in počnè, svoj sveti pomen ima. V zljajšanje zveličavniga premissljevanja, svetih občutljejev in goreče molitve per sveti maši, sledi kratko razlaganje teh svetih mašnikovih obnaškov per altarju.

Mašnik pogosto glavo, kolena in život vklanja; to nas spomni, kako je Jezus v svoji človeški natóri spoštoval svojiga nebeškiga Očeta ter

se mu popolnoma podvergel. Ravno tako nam *kuševanje altarja* v spomin kliče Jezusovo popolnoma vdanost v voljo nebeškiga Očeta, in voljnost, vse terpljenje za ljudi sprejeti, naj bi še toliko težko bilo.

Mašnik per altarju sem ter tje hodi; to nas spomni, kako je vjeti in zvezani Jezus od sodnika do sodnika po mestu vlačen, in poslednjič na morišče peljan bil.

Mašnik dela večkrat križe nad daritvijo; to nas spomni križev in težav, ki jih je Jezus na duši in na telesu terpel. S križi, ki jih *sam nad seboj* dela, pa naznani, de se želi sadú Jezusoviga terpljenja vdeležiti. Povzdigovanje, razprostiranje in sklepanje rok nas opomni, kako je tudi Jezus roke povzdigoval in molil k nebeškemu Očetu, zlasti na oljski gori ko je bila njegova duša žalostna do smerti.

Mašnik zdaj tiho, zdaj na glas moli, ker je po nedolžno toženi Jezus

zdaj molčal, zdaj govoril. Tudi je pomen znotranje in zunanje molitve terpévšiga Jezusa.

Mašnik se v nebesa ozira v znamenje, do daruje, Jezus se je pogosto v nebó oziral, kadar je kej blagoslavljal, ali čudež hotel storiti. — Nasléduje ob kratkim nauk, kako Kristusovo terpljenje med sveto mašo premišljevati.

Mašnik:

Gre k altarju;
Začne sveto mašo;
Móli očitno spoved;
Gre k altarju in ga kušne;

Gre na desno stran;
Bêre začetik sv. maše:

Móli: Kirje elejson t. j.

Gospod, usmili se;

Reče: Dominus vobiskum
(Gospod z vami);

Bêre list;

Móli v sredi altarja;

Bêre evangeli;

Kelih odkrije;

Daruje kruh in vino;

Kristus:

Gre v svoje terpljenje.

Móli v vertu.

Kervav pót poti.

Iškarjot Jezusa s kušljem izdá.

Jezusa vjamejo.

Jezus v Kajfovi hiši spraševan, za uho udarjen.

Peter Kristusa zataji.

Pogleda Petra, ki se spreoberne.

Ga peljejo k Pilatu.

Ga peljejo k Herodu.

Ga zopet k Pilatu peljejo.

Slečen.

Tepežen (ali gajžlan).

Mašnik:

Reče: Orate fratres (molite bratje);

Tiho móli;

Móli predglasje;

Storí spomin za žive;

Razprostira roke nad kelih;

Blagoslovlja daritev;

Povzdigne sveto rešnje Telo;

Povzdigne sveto rešnjo Kri;

Dalje móli;

Reče: Tudi nam grešni-
kam, ter se na persi
udari;

Móli očenaš (pater noster);

Prelomi sv. hostjo;

Spustí del sv. hostje v
kelih;

Reče: Jagnje božje (agnus Dei);

Dalje móli;

Se obhaja;

Kelih briše;

Kelih zagerne;

Reče: Gospod z vami!

Móli poslednje molitve na
desni strani;

Kristus:

Pilat pravi: Ekce homo
(Lejte, človek!)

Zapljevan in zasramovan.

K smerti obsojen.

Križ nese.

Veronika mu ruto podá.

Na križ perbijan.

S križem povzdignjen.

Preliva kri iz svojih svetih ran.

Móli za človeški rod.

Spreoberne razbojnika.

Govorí sedem besed na križu.

Umerje na križu;

Jezusova duša gre pred pekel.

Veliko per križu se jih spreoberne.

Iz Kristusove strani teče kri in voda.

Pokopan.

Maziljen z dišavami.

Od smerti vstane.

Se perkaže ženam na poti.

Štirideset dni z učenci ostane.

*Mašnik:**Kristus:*

Reče poslednjič, Domi-	Se poslednjič učencam
nus vobiskum;	perkaže.
Reče: Ite misa est;	V nebesa gre.
Da blagoslov (žegen);	Pošlje sv. Duha.
Bêre poslednji evangeli;	Apostelni oznanujejo sv.
	evangeli po vsim svetu.

Kako dobro je pri sv. maši biti.

Zveličani oče Senjeri pravi: Ako bi gori v visokih nebesih preblazena Božja Mati in vsi svetniki, pa tudi še vsi angelci in vikši angeli pred sveto Trojico na kolena padli in bi Bogú vso ponižnost, čast in službo skazovali, kar se le zamore zmisliti: temu nasproti bi pa na zemlji nar nižji mašnik eno samo edino sv. mašo opravil, bi taki mašnik vse vse večji čast in službo Bogú skazal, kot vsi svetniki z omenjenim češenjem. — Premisli tedaj, kako dobro je vender k sv. maši iti, ker s tem Bogú toliko čast z mašnikom vred skazuješ.

Neka v ljubezni Božji vsa goreča duša je hotla prav očitno razodevati svojo ljubezen do Bogá, in si je jela vsakterih reči vošiti. Rekla je: *O, želela bi si, de bi imela sto, ali kaj še? de bi imela tavžent jezikov! Hotla bi z njimi neprenehama moliti in jih v vedno hvalo Božjo obračati.* — *Oh, želela bi si, de bi imela brez števila veliko serc; hotla bi Tebe, moj Bog! z vsimi ljubiti.* — *Oh, hotla bi, de bi bila vesoljna zemlja moja, vse bi hotla priganjati, o Bog, Tebe ljubiti, Tebi služiti!* Ko je ta pobožna duša nekdanj želela, Božjo čast tako razširjati, je slišala od Bogá glas, ki je rekel: *Hči, tvoja ljubezen in tvoja gorečnost do mene mi je sicer všeč; vedi pa, de se mi s sveto mašo samo več časti zgodi, kot mi je ti zdaj vošiš. Še več, neprimerama bolj sim z njo češen, kakor de bi se mi vsa čast dajala, katero koli mi vošiti zamoreš.* — Ker

je tudi očitno, kar sv. Krizostom pravi, de *ena sama sv. maša veljá toliko, kolikor Kristusova smert na križu*, torej mislim, kristjan, ako vse to prav prevdariš, de boš vselej prav rad šel k visoki daritvi sv. maše, kadar koli ti tvoje okolišine dopustijo. Zamoreš se pa tudi v željah sv. maše vdeležiti, ako zavoljo bolezni, ali v delavnike zavoljo dela ne moreš k sv. maši telesno iti. Po dolgim širokim svetu se beró zmiraj in neprenehama svete maše; ko je pri nas noč, je drugod dan, in tam se bero svete maše, ko pri nas počivamo; ni je zanesljivo nikoli minute, ne sekunde, ne trenutka, de bi ne bilo nikjer na svetu nobene sv. maše: ako tedaj dobri namen storiš in ga večkrat ponoviš, se vdeležiti vsih svetih maš, ki se po svetu bero, koliko pač veliko dobroga zamoreš s tem doseči zase ali pa za uboge duše v vicah, in kako si zamoreš s ta-

kimi zveličavnimi mislimi hladiti noči, kadar ne moreš spati ali zovolj bolezni ali družih okolišin. Odpiraj tedaj te zaklade in koplji si iz njih vse dobro za časnost in za večnost.

Imenitna zaveza z Bogam,

ktera je neprecenljive vrednosti, ako se z resničnim srcam moli.

O čez vse častitljiva, presveta Trojica! ker jest tebe, kakor nevredna stvar, zavoljo svoje slabosti in veliko zaderžkov ne morem takó častiti, hvaliti in moliti, kakor zares v sercu želim to dopolnovati; torej storim imenitno zavezo, ktera se ne smé nikoli razdreti, temuč mora vsako minuto ponovljena, poterjena in od mojiga svetiga angela varha tebi darvana biti. Kolkorkrat bodo namreč moje žilice tripnile in serce udarilo, tolikrat želim tebe svojiga Boga v tvoji časti, kakor tudi svojiga Jezusa v visokim zakramentu svetiga Rešnjiga telesa z vsimi angeli in svetniki, v imenu vsih ljudi in stvari moliti, hvaliti, častiti, in tebi k tvoji slavi srečo vošiti.

Kolikorkrat moje žilice tripnejo, tolikrat ti darujem in želim darovati v tvojo čast in slavo vse službe, ktere so ti Kristus, včlovečena Beseda, Mati njegova Marija, in vsi svetniki tukaj na zemlji skazovali, kakor tudi vso hvalo, čast, in poveličevanje, ktero ti vsi angeli in svetniki v nebesih skazujejo; vse svete maše, ktere tvoji mašniki beró in brali bodo; vse dobre dela, ktere vsi ljudje na zemlji opravljajo, ali jih opravljali bodo. O de bi zamogel jest vse kapljice morja in vodá, vse bilke trave, vse cvetlice na vertih, vse perje na drevesih, vse čerke po bukvah, in vse vse stvari v Serafine spremeniti, naj bi tebe, namesti mene, neprenehama molili, častili, ljubili, hvalili in povikševali. Ravno tolikrat se jest tebi zahvalim in iz serca želim zahvaliti za vse in za vsako gnado, ktere si ti deveterim koram angelov in vsim svetnikom

in svetnicam na zemlji skazal in jih zdaj v nebesih skazuješ.

Kolikorkrat moje žilice tripnejo, se jest tebi zahvalim, in prosim vse angele in vse svetnike, de bi oni tebi namesti mene serčno hvalo dajali in peli, ker si ti mene vstvaril, odrešil, in posvetil, mi svete zakramente dodelil, brez števila dobrót na duši in na telesu skazal, me takó dolgo pogubljenja varoval, in upam, de me boš tudi za vselej pred njim obvaroval.

Ravno tolikrat ti darujem v zadostenje za svoje grehe in nehvaležnosti svoje telo in dušo, serce z vsimi močmi, vse djanja in nehanja. Darujem ti samiga sebe, in popolnoma tvoji Božji volji zročim, delaj z menoj kakor s svojim lastnim blagam, kakor koli je tvoja sveta volja. O dodeli mi gnado, de tudi hudo iz tvojih rok radovoljno prejmem, in tebi za ljubo z veseljem prenašam.

Kolikorkrat moje žilice tripnejo,

jest sklenem, vse svoje dela, ne iz potrebe ali navade, ampak iz ljubezni do tebe in zavoljo tebe s tajistim namenam opravljati, s katerim je moj Jezus vse svoje dela opravljal, vse svoje terpljenje terpel, vse svoje zasluženje daroval. Ti, o moj dobrotljivi Bog! sprejmi vse to v svoje dopadajenje, meni in vsim vernim v časno in večno srečo in blagor. To zavezo zapečatim s kervjo iz stranske rane Jezusove in jo shranim in zaklenem v ravno tajisto presveto rano, de naj bo vse, kar sim v ti zavezi govoril, dotlej terpelo, dokler bodo moje žile tripale in moje serce tolklo; ta zaveza se ne smé nikdar razdreti. Dodeli mi in poterdi to, o trojedini Bog! Amen.

Zaveza z Marijo.

Vsih milost polna Devica in češena Mati Božja, Marija! ker jest zavoljo

svojiga grešnega življenja nisim vredin, tvoj otrok imenovan biti: ti pa si zavoljo svoje ljubezni in zvestobe vredna, biti moja mati: za to iz ljubezni do tebe ponovim ljubeznjivo zavezo s teboj, in te prosim, naj te smém vnovič svojo Mater imenovati. Res, zvolim te za svojo Mater tako za terdno, kakor te je kaka bogoljubna duša zvolila, ali te zvoliti in se s teboj skleniti zamore. Tebi se jest za tvojiga lastniga služabnika vdam, tebi zapišem svoje telo in dušo, tebi svojo lastno kri, takó de me nobena moč od tebe ne bo več ločiti zamogla. Naj ti, o Marija, dopade ta zaveza, sprejmi me za svojiga otroka in zapri me v svoje materno Serce, de bom v vsih svojih revah varno perbežališe k tebi imel, in enkrat v tvojih rokah, kakor otrok na maternim naročji, svojo dušo Bogu zročil. Amen.

Prošnja k Jezusu, ljubezin zadobiti.

O cveteči Ženin moje duše, Kriste Jezus! Ti veš, de tebe ljubiti želim, vender te zavoljo svoje mlačnosti, in brez tvoje gnade ljubiti ne morem. Za to prosim ponižno, in k tebi zdihujem, de bi meni tvojo perjaznost dal spoznati, in moje serce s svojo sladko ljubeznijo vžgal. Oh izderi lastno ljubezin z vsim, kar tebi v meni ne dopade, iz mojiga serca, in napolni ga s svojo Božjo ljubeznijo takó, de ono zunaj tebe nič družiga ljubilo ne bode. O preljubljenic mojiga serca, usliši to mojo resnično prošnjo, na kateri je vse ležeče. Ker če jest tudi še toliko dobriga storim, ako pa tvoje prave ljubezni nimam, bi per tebi nobeniga deleža ne imel, ampak bi večno od tebe pahnjen bil. O nar slajši Jezus! ki nobenimu goreče pro-sečimu prošnje ne odrečeš, daj mi za svojiga Očeta in Matere voljo saj

eno samo iskro svoje ljubezni, in
stori, de tajista v meni nikoli ne
ugasne, temuč dan na dan veči in
bolj goreča prihaja. Amen.

MOLITVE

za spoved in za sv. obhajilo. *)

Ljubi moj kristjan! če ti čas in perložnost ne perpusti dolgih molitev opravljati, kadar k spovedi in sv. obhajilu greš, opravi vsaj lete kratke prav pobožno in veliko bolj s sercam kakor z ustmi.

Molitev pred izpraševanjem vesti.

O Gospod, moj Bog! Jezus Kristus, prava luč, ktera jih razsvetli, kateri se v temotah znajdejo; razsvetli zdej mojo vest s pomočjo gnade tolažnika sv. Duha, de bom zamogel vse svoje grehe natanko spoznati, vse perserčno obžalovati, se jih čisto spovedati in

*) Iz Obiskov. sv. Rešnjiga telesa.

resnično spokoriti, de spet tvojo gnado in prijaznost zadobim, in tvoj otrok postanem. Amen.

O Marija! ti perbežališe vsih spokornih grešnikov, prosi zame Jezusa, svojiga ljubeznjiviga Sina, de bi mi zdej tako spoznanje mojih grehov dodelil, kakor jih bom pred njegovo ojstro sodbo spoznal. Amen.

Zdaj pa natanko izprašaj svojo vest, de boš spoznal, kaj si od svoje zadnje spovedi z mislijo, z besedo, in z dejanjem in z zamudo dobrih del grešil.

Molitev po izpraševanji vesti.

O moj Bog in moj Gospod, moj dobrotljivi nebeški Oče! zdaj spoznam, de sim spet veliko grešil, de sim te velikokrat razžalil, in tvoji božji ljubezni nasproti ravnal. — **O moj dobrotljivi Bog!** dolžan sim te iz celiga serca čez vse ljubiti, ker si sam v sebi vse časti in ljubezni vreden, in ker si moj nar večji dobrotnik; pa

ne de bi te bil resnično ljubil, in ljubezen do tebe v dopolnovanji vsih tvojih zapoved skazoval, sim tolikokrat tvoji sveti volji nasproti ravnal, in te razžalil. — Ah, moj Bog! iz serca mi je žal, de sim ti tako nehvaležin bil; iz serca so mi žal vsi moji grehi, s kterimi sim spet svojo vest omadeževal. O, de bi jih nikoli storil ne bil, o de bi te ne bil nikdar razžalil! — Ah, hočem se pa vsaj odslej vsaciga greha, tudi majhniga, skerbno varovati, in tudi vsake grešne perložnosti skerbno se ogibati! Daj mi svojo sveto gnado, prosim te, o Gospod! de spolnim ta svoj sklep.

O milostljivi Bog, o usmiljeni Jezus! ozri se po svoji milosti na me uboziga grešnika, in daj mi gnado, de se bom zdaj tukaj pred tvojim namestnikom vsih svojih grehov tako natanko, resnično in odkritoserčno spovedal, kakor ko bi pred teboj, o Jezus! klečal! Amen.

O Marija, usmiljena Mati Jezusova! sprosi mi od Jezusa prav poterto, ponižno in spokorno serce, kteriga Bog nikdar ne zaverže, de se bom po resnični pokori s tvojim razžaljenim nebeškim Očetam spet spraviti zamogel. Amen.

Molitev po spovedi.

Moja duša! hvali Gospoda, in vse kar je v meni, naj hvali njegovo sveto ime. Hvali Gospoda moja duša! in nikar ne pozabi vsih njegovih dobrot. On je, kteri vse tvoje pregrehe odpuša, vse tvoje slabosti ozdravlja; kteri tvoje življenje od smerti reši, ti obilno milost in usmiljenje skazuje. On je, kteri te po tvojih željah z dobrotami obdaruje. Gospod je usmiljen in milostljiv, zanašljiv in poln usmiljenja. On ne ravna z menoj po mojih pregrehah, in mi ne povračuje po mojih hudobijah. Zakaj kakor visoko

je od zemlje do nebes, tako veliko je njegovo usmiljenje do mene; kakor deleč je solnčni izhod od zahoda, tako deleč od mene je on moje pregrehe djāl; kakor se oče usmili svojih otrok, se je Gospod mene usmilil, ker vé, kako slaba stvar sim. (Iz 102. ps.)

O Jezus, moj usmiljeni odrešenik! ponižno te prosim, naj ti bo prijetna ta moja spoved po neskončni vrednosti tvojiga svetiga terpljenja; in kar mi še manjka prave žalosti in terdniga sklepa, prosim, de ti, o Jezus! vso mojo pomanjkljivost dopolni, in mi veliko gnado dodeli, de bi v prihodnje z veči gorečnostjo za zveličanje svoje duše skerbēl, in de bi zares rajši vso časno škodo, tudi clo grenko smert prestal, kakor tebe kdaj več s kakošnim greham razžalil. O Jezus! stori me stanovitniga v mojim dobrim sklepu.

O ljubeznjiva mati Marija! ki si

brez vsiga greha živela, in do konca svojiga življenja Bogu zvesta ostala; sprosi tudi meni gnado, de se bom zdaj, ko so mi grehi odpušeni, novih grehov vse bolj varoval, kakor do zdaj, in de bom v pobožnim keršanskim življenji do konca zvest ostal, de dosežem večno zveličanje. Amen.

Molitev pred sv. obhajilam.

O Jezus, Sin božji, kralj večne časti, pred katerim se tresejo nebesa in vse druge oblasti! o Jezus, svetnik vsih svetnikov! o prečudna neizrečena svetost, ki je ni nobene stvari, de bi bila po tvoje čista in brez madeža! pridi zdaj k meni ubogi, revni stvari, ker te želim tako vredno prejeti, kakor so te tvoji nar svetejši prijatli prejemali. — O dobrotljivi Jezus! daj mi zdaj tako gorečo ljubezen do tebe, kakoršno si ti do mene imel. Iz zgolj ljubezni do mene in do vsih

ljudi si bil zaničevan, sovan, tepen in križan. O moj Jezus! zame si bil umorjen, de bi mi večno življenje perdobil; in v tem presvetim zakramentu preživiš in ohraniš mojo dušo v večno življenje.

O Gospod! nisim vreden te prejeti, ker sim te že tolikokrat razžalil, in še nisim, kakor bi mogel, svojih grehov obžaloval, in se spokoril.

O Gospod! nisim vreden te prejeti, ker še nisim dosti od nagnjenja do vsakdanjih grehov očišen.

O Gospod! nisim vreden te prejeti, ker se še nisim dosti v tvojo sveto voljo vdal, in tvoji pokoršini popolnoma podvergel.

Oh, moj Jezus! spoznam, de sam iz sebe clo nič nisim vreden, te v presvetim rešnjim Telesu prejeti. —

O vsigamogočni Bog, moj usmiljeni Zveličar! kateri me sam vabiš, de naj k tebi pridem, in te prejmem, očisti moje serce, in me z močjo tvoje božje

ljubezni vredniga stori, de te z živo vero, s terdnim zaupanjem, z gorečo ljubeznijo, s perserčno žalostjo in s stanovitnim sklepam prejmem, tebe, o Jezus! svojiga praviga živiga Boga.

O Marija, ki te je Jezus svojo deviško Mater izvolil, prosi zame Jezusa, de bi ga zdaj s tako čistim sercam prejeti zamogel, kakorsno je bilo tvoje preljubo serce, in s tako sveto ljubeznijo, kakoršno si ti zmiram do njega imela. Amen.

Molitev po sv. obhajilu.

O Jezus, moj dobrotljivi odrešenik! čast in hvala ti bodi, de si me k svoji sveti mizi povabil, in mi svoje presveto rešnje Telo zavžiti dal. — O usmiljeni Jezus! kolikokrat sim te že prejel, pa sim še zmiram tako slab in pomankljiv per vsih rečeh, in popolnoma nevreden gnad, ki mi jih daješ. — O Jezus! odpusti

mi vso mojo pomanjkljivost, vso mojo nevrednost. Iz celiga serca želim tako živeti, de bi te zamogel vselej prav vredno prejeti, kadar k sv. obhajilu perstopim; de bi ta nebeška jed moji duši vselej to storila, kar telesna jed truplu stori; de bi jest, ker ta sveti nebeški kruh uživam, tudi sveto živel, in kadaj večno nebeško življenje dosegel. — O, kako bi mogla moja duša v svetosti in v Božji ljubezni zmiram rasti, ker tebe uživam, o Jezus, ki si večna ljubezen in svetost! — Daj mi gnado, o Jezus! de bo prejemanje tvojiga presvetiga rešnjiga Telesa moji duši zmiram bolj in bolj k dobrimu pomagalo, de se ne pergodi tudi meni, kar je od Judeža pisano: de po tem grižljeji je satan v njega šel. O Jezus! obvaruj me te nar veči nesreče, nevredniga prejetanja svetih zakramentov. — O Jezus, bodi moje nar veči veselje in sladkost, bodi moje upanje, moje

perbežališe, moj poterdnik in moja pomoč. Tebi se zdej popolnoma zročim, stori z menoj po svoji sveti volji. Pomagaj mi s svojo sveto gnado, de bom zmiram bolj perserčno Boga ljubil, mu zmiram zvestejši služil, in iz ljubezni do njega vse njegove zapovedi natanko dopolnoval. Vse to te prosim, o Jezus! po tvojim neskončnim zasluženji. Amen.

O Marija! preljubeznjiva mati Jezusova! prosim te, ker se ne morem sam Jezusu zahvaliti za njegovo neskončno dobroto, daj mu ti zame čast in hvalo, ker je mene uboziga grešnika k svoji mizi povabil. Prosi ga pa tudi, de mi gnado dodeli, de bi ga, kakor ga tukaj večkrat vžijem, v nebesih vse večne čase vžival. Amen.

LITANIJE

k časti sv. Uršule in nje tovaršic in drugih
pomočnikov za srečno zadnjo uro.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,	} Usmili se
Sin, vsiga sveta rešnji Bog,	
Sveti Duh, resnični Bog,	
Sveta Trojica, en sami Bog,	
Marija, brez madeža izvir-	} Prosi Boga zanas,
niga greha spočeta,	
Marija, mati milosti Božje in	
devica usmiljenja,	
Marija, pribežališe grešnikov	} in sprosi nam
in velika pomočnica umira-	
jočih,	srečno zadnjo uro! nas!

Sveti Jožef, prečisti ženin Marije
 Device in skerbni varh Jezusov,
 Sveti Jožef, izvoljeni patron s
 smertjo rinjajočih,
 Sveta Barbara, devica in marter-
 nica, zvesta pomočnica umira-
 jočih,
 Sveta Uršula, devica, učenica in
 mučenica,
 Sveta Uršula, kraljica in vojvo-
 dinja vélikiga deviškiga društva,
 Sveta Uršula, mogočna pomoč-
 nica vsih, ki te častijo in se
 ti priporočajo,
 Sveta Pinoza,
 Sveta Kordula,
 Sveta Elevterija,
 Sveta Florentina,
 Sveta Jota,
 Sveta Benigna,
 Sveta Klementa,
 Sveta Sapiêncija,
 Sveta Karpófora,
 Sveta Kolumba,

Svetovavke sv.
 Uršule

Velike vodnice in
 pomočnice Uršulin-
 skiga društva

Prosi Boga za nas, in sprosi nam srečno zadnjo uro!

Sveta Benedikta,
 Sveta Odilija,
 Sveta Celindra,
 Sveta Sibilija,
 Sveta Lucija,
 Sveta Kunegunda,
 Sveta Mehtunda,
 Sveta Vilibranda,
 Sveta Kristina,
 Sveta Avrelija,

} Velike vodnice in
 pomočnice Uršulin-
 skiga društva

} Device in tovaršice
 svete Uršule

Vse zveste svete pomagavke
 in svetovavke svete Uršule,
 Vse svete vélike vodnice véli-
 kiga Uršulinskiga društva,
 Vse svete device in tovaršice
 svete Uršule,
 Vse svete Uršulinske device
 in marternice,
 Vsi sveti pomočniki in pomoč-
 nice v smertni sili,

Bodi nam milostljiv! zanesi nam, o
 Jezus!

Bodi nam milostljiv! usliši nas, o
 Jezus!

} Prosi Boga za nas, in
 sprosi nam srečno zadnjo
 uro!

} Prosite Boga za nas, in
 sprosrite nam srečno
 zadnjo uro!

Od vsiga hudiga,
 Od duha nečistosti,
 Od skušnjav hudičevih,
 Od nagle, neprevidene, nesrečne
 smerti,

Reši nas, o
 Jezus!

Od večne smerti,
 Mi ubogi grešniki,
 De nam pomagáš, pred smertjo
 vredno se spokoriti,

De nam gnado dodeliš, na smertni
 postelji zakramente sv. pokore,
 sv. Rešnjiga telesa in sv. po-
 slednjiga olja prav verno in
 vredno prejeti,

De nam prevelik, prebritek smertni
 strah odvzameš,

De nam v poslednji uri na pomoč
 prideš,

De se naše duše v tvoji gnadi
 od trupla ločijo,

De nam pri sodbi milostno pri-
 zanesljiv bodeš,

De nas večniga pogubljenja ob-
 varuješ,

Prosimo te, usliši nas, o Jezus!

Sin Božji, prosimo te, usliši nas o
Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe sveta od-
jemlješ, zanesi nam, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe sveta od-
jemlješ, usliši nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe sveta od-
jemlješ, usmili se nas, o Jezus!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Očenaš. Češenasimarija. Čast bodi Bogu.

M o l i t e v.

Sveta Uršula, s svojimi tovaršicami,
prosi za nas!

De bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo!

Daj nam, prosimo, o Gospod,
naš Bog! zmago svetih devic in
marternic, sv. Uršule in njenih to-

varšic, z vedno pobožnostjo obhajati; de, ker jih vredno hvaliti in častiti ne moremo, jih vsaj s ponižnim priporočevanjem častimo. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našim, ki z Bogam Očetam, in sv. Duham živi in kraljuje, Bog od vekomej do vekomej. Amen.

Molitve za srečno zadnjo uro.

I. K Jezusu.

O Jezus, Sin Božji, naš Zveličar! ponižno te prosimo, bodi nam vselej usmiljen in dobrotljiv, ne zapusti nas nikdar, ter bodi s svojo gnado, ljubeznijo in pomočjo vselej pri nas, posebno pa v naši zadnji boleznini in na smertni postelji. Zavolj svojiga britkiga terpljenja in neskončniga zasluženja nas milostljivo obvaruj prenagle, neprevidene, ne-

srečne smerti, in zavoljo svojiga pregrenkiga umiranja na svetim križu te prosimo, dodeli nam, v živi veri, terdnim zaupanji in goreči ljubezni, previdenim z vsimi svetimi zakramenti za umirajoče, ter s serčnim zdihljajem: Jezus, Marija, Jožef! srečno umreti, in po milostljivi sodbi večno življenje v nebesih doseči. Usliši to našo prošnjo, o Jezus! Amen.

II. K Devici Marii.

O ljubeznjiva, milostljiva in od vekomej izvoljena devica, Mati Jezusova, Marija! prosimo te po tisti tvoji in tvojiga preljubiga Sina Jezusa Kristusa britkosti in grenkosti, ki sta jo vidva imela, ti pod križem, on pa na svetim križu: nar več pa ob tisti uri, ko se je ločila njegova duša od njegoviga telesa, de nam na pomoč prideš, ko se bodo naše uboge duše od našiga telesa jele ločiti, in

taiste v svoje milostljive roke sprej-
 meš, in našimu Zveličarju, svojimu
 ljubeznjivimu Sinu Jezusu Kristusu
 izročiš in priporočiš. Zdaj mi tebi svoje
 duše za tisto zadnjo uro priporočimo;
 ne zapusti nas, o Marija! Letó po-
 nižno prošnjo serčno in zaupljivo po-
 navljamo iz globočine svojiga serca
 zdihovaje: Ne zapusti nas, o Marija!
 v naših težavah, nadlogah in skuš-
 njavah. Ne zapusti nas, o Marija!
 v življenji in v smerti. Ne zapusti
 nas o Marija! kadar bomo od vsiga
 sveta zapušeni na smertni postelji le-
 žali. Ne zapusti nas, o Marija! kadar
 nas bode smertni pot oblival. Ne za-
 pusti nas, o Marija! kadar bodo pe-
 klenski sovražniki nas obdajali in si
 prizadevali, nas v obupnost pripraviti.
 Ne zapusti nas, o Marija! kadar naš
 jezik ne bo mogel več presvetih be-
 sedi: Jezus, Marija, Jožef izreči.
 Ne zapusti nas, o Marija! kadar svojih
 slabih rok ne bomo zamogli k tebi

za pomoč stegovati. Ne zapusti nas, o Marija! kadar naše vderte oči ne bodo mogle tvoje svete podobe gledati. Ne zapusti nas, o Marija! kadar nam bo grenka smert serce utergala. Ne zapusti nas, o Marija! kadar se bo naša uboga duša od trupla ločila. Ne zapusti nas, o Marija! kadar se bo naša uboga duša polna strahu in trepeta pred ojstriga Sodnika vstavila. O Marija, devica usmiljena in mati milosti Božje! ti upanje in pribežališe grešnikov, veselje žalostnih in pomoč umirajočih, nikdar nas ne zapusti, in po tem revnim življenji nam pokaži Jezusa, žegnani sad svojiga telesa, o usmiljena, o dobrotljiva, o presladka devica Marija! Prosi za nas, sveta Božja porodnica! De bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo!

Vsigamogočni večni Bog! ki si dušo in telo prečiste Device Matere

Marije, de bi vredno prebivališče tvojiga Sina biti zaslužila, s pripomočjo svetiga Duha pripravil, daj, de, ktere spomina se veselimo, po njenih milostljivih prošnjah od vsih prihodnjih zlegov in od večne smerti rešeni bomo. Po ravno tistim Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

III. K svetimu Jožefa.

Blagor tebi, o sveti Jožef! ker ti je dano bilo, kteriga je želelo veliko kraljev viditi in slišati, in ga niso ne vidili ne slišali; ne le samo viditi in slišati, temuč tudi na rokah nositi in objemati, oblačiti in rediti. Posebno blagor tebi, o sveti Jožef! ker si posebno srečo in gnado imel, v naročji Jezusa in Marije vesel svoje življenje skleniti in srečno umreti. — Tedaj o deviški varh in oče, sveti Jožef! kterimu je bil sam Jezus, zgolj čistost, nedolžnost in svetost, in de-

vic Devica, Marija, v varstvo zročena, tebe ponižno prosimo, zadobi nam od Jezusa in Marije potrebno pomoč, se vse nečistosti vselej skerbno varovati, ter s čistim duham, neomadeževanim sercam, sramožljivim truplam Bogu služiti, pobožno živeti, srečno umreti in milostljivo sodbo najti. O preljubi sv. Jožef, pridi z Jezusam in Marijo nam na pomoč v terdim boji na smertni postelji, in sprosi nam srečno zadnjo uro!

Prosi za nas, sveti Jožef!

De bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo!

Naj nam presvete tvoje Matere ženina zasluženje pomaga, prosimo, o Gospod! de kar naša slabost ne more doseči, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha, Bog od vekomej do vekomej. Amen.

IV. K sveti Barbari.

O sveta Barbara, ti izvoljena devica in ljubeznjiva nevesta svojiga preljubiga ženina Jezusa, prosimo te, ko bomo ležali na smertni postelji, naj tvoj preljubeznjivi Ženin Jezus ne pusti, de bi se naše duše od teles ločile brez prave pokore, dobre spovedi in brez svetiga rešnjiga Telesa, popotnice v dolgo večnost, in svetiga poslednjiga olja. O sveta Barbara, visoko hvaljena mučenica in izvoljena pomočnica umirajočih, pridi nam na pomoč, ko bodo naše oči tamnele, počutki zastali, naš um in druge dušne moči slabele, in prosi za nas ljubiga Jezusa, svojiga nebeškiga Ženina, de od nas odganja hude skušnjave in peklenške pošasti, de nas ne bodo motile, in naj sprejme po srečni zadnji uri, dobri smerti in milostljivi sodbi naše duše v nebeško kraljestvo.

Prosi za nas sveta Barbara!
De bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo!

O Bog! kateri si med drugimi čudeži svoje mogočnosti slabimu ženskimu spolu premaganje v smertnih težavah milostljivo dodelil; daj, ker svete Barbare, device in marternice tvoje, spomin častimo, de tudi njene zglede posnemamo in po njenih prošnjah po srečni zadnji uri k tebi v nebesa pridemo. Po Gospodu našim Jezusu Kristusu, ki s teboj živi in kraljuje, Bog od vekomej do vekomej. Amen.

V. K sveti Uršuli in njenim tovaršicam.

O sveta Uršula, devica in marternica, in tovaršice njene, prosite za nas, in sprosrite nam duha prave pokore in odpušenje grehov, živo vero,

terdno zaupanje in gorečo ljubezen, ponižnost poterpežljivost, čistost serca in srečno zadnjo uro. Amen.

1. *Opomin.* S to kratko molitvico, ktere se vsaki lahko navadi, se sklene vsakdanja bratovska molitev Uršulinskiga društva, namreč: Očenaš, česenasimarija, čast bodi Bogu — za srečno zadnjo uro in pomoč, eden družiga lepo učiti, greha varovati, k dobrimu opominjati in si v nebesa pomagati.

2. *Opomin.* Ako v daljnih krajih bratovšina sv. Uršule prijatle najde, in bi se je dušni pastirji hotli k pridruženosti svojih ovčic poprijeti, zavolj zapisa in dosege popolnoma odpustikov vsaki mesec enkrat po vredno prejetih ss. zakramentih, velja in je zadosti, de se le število Uršulinskih vencov ali družbic enajsterih oseb posebniga spola, in sicer kolikor je moških in kolikor ženskih vencov, v Celjski kapucinarski klošter na Štajerskim pošlje; kar veliko truda polajša in dela prikrajša tem, ki se želijo vdeležiti obilnih duhovnih dobrot bratovšine svete Uršule in tovaršic za nasprotno keršansko podučevanje in bratovsko opominovanje za srečno zadnjo uro.

SVETI KRIŽEV POT

zveličaniga patra

Leonarda Portu-Mavriškiga

iz ojstriga reda sv. Franciška.

Razložek, začetek in vrednost svetiga Križeviga pota.

Sveti Križev pot je spomin tistiga težavniga pota, po katerim je naš Zveličar hodil, ko je od Pilatuževiga dvora, kjer je krivično k smerti obsojen bil, težki križ na goro Kalvarjo nesel. Ker je naš Gospod na tem potu pod težkim križem neznano veliko terpljenja, bolečin in žalosti preterpel, se ravno zato ta pot imenuje: „*Pot svetiga križa*,“ ali „*Križev pot*,“ „*pot Kalvarje*,“ „*pot bolečin in žalosti*“.

Ker je naš Odrešenik na tem potu dvanajstkrat zadržan, po smerti pa dvakrat prenešen bil, s križa namreč v naročje svoje prežalostne Matere, potem pa v grob, zato se tudi sveti Križev pot v štirinajst postaj ali stationov razdeluje.

Bere se¹⁾, de je Marija Devica, potem ko je bil Jezus v nebesa odšel, ves čas svojiga življenja tiste kraje obiskovala, na katerih je njen Sin terpel in čudeže delal. Te misli je tudi bil Leon Papež X.²⁾ Pobožna Sestra Marija Agreda³⁾ tudi perpoveduje, de Marija, naša preljuba Mati, ni nikoli prenehala obiskovati tistih svetih krajev, in de je ondi z žalostnim sercam premišlovala, kako grozovitne martre je mogel terpeti njen Sin. Po tem takim se smé rêči in terditi, de je Marija Devica nar perva

¹⁾ Lib. 6. Revelat. c. 16. — ²⁾ Breve Regulam profitentibus. — ³⁾ Demit. Civ. Dei. p. 3. lib. 8. Cap. 28.

sveti Križev pot obiskovala, in to pobožno vajo ali andoht začela.

Obiskovanje svetiga Križeviga pota je premišlovanje britkiga terpljenja našiga Gospoda Jezusa Kristusa per slehernim štacionu. Kakó prijetno je to premišlovanje pred Božjimi očmi, se ne more prav dopovedati in ne popisati. Sveti Bonaventura¹⁾ pravi: „*Nobena pobožnost ne obudi toliko svetih želja, kakor premišlovanje terpljenja, križa in smerti našiga Gospoda Jezusa Kristusa. O prečudno terpljenje! po kteriga premišlovanji se duša takó visoko povzdigne, de ne le samo angelam enaka, temuč vsa božja postane.*“ Sv. Frančišk Salezi pravi, de se po premišlovanji Kristusoviga terpljenja nar popred ljubezin Božja v naših sercih vžge; zato ga imenuje nar bližnjo pot k vsim čednostim in k nedolžnemu življenju. Sv. Albert,²⁾ imenovan Veliki, uči, de je

¹⁾ Stimul. Divin. amor. C. p. 1.

²⁾ Roset. Exercit. 1.

premišlovanje Kristusoviga terpljenja bolj zaslužljivo, kakor če bi se kdo celo leto ob suhim kruhu postil, do kervi gajžlal, ali bós v svete dežele na božjo pot hodil.

M o l i t e v

pred svetim Križevim potam.

M o l i m o .

Začni, prosimo, Gospod s svojim duham naše djanje, in spremljaj ga s svojo sveto pomočjo, de se vse naše molitve in dela vselej iz tebe začno, in iz Tebe začete tudi v Tebi dokončajo. Po Kristusu Gospodu našim. Amen.

Darovanje

svetiga Križeviga pota.

O moj dobrotljivi Jezus! ljubim Te čez vse, ker si večna dobrota in brezkončna milost. Žal mi je iz celiga serca, de sim kdej Tebe, o narveči Dobrota! razžalil. Darujem Ti ta sveti Križev pot k Tvoji časti v spomin tistiga težavniga pota, po katerim si zavoljo mene uboziga grešnika hodil. Jez želim vsih odpustkov se vdeležiti, kateri so za sveti Križev pot podeljeni, torej tudi želim, vse takó opraviti, kar in kakor je k zadobljenju odpustkov storiti potreba. Prosim Te, o Jezus! dodeli mi gnado in moč, de s tem svetim Križevim potam v tem življenji tvojo milost, v prihodnjim pa večno veselje zaslužiti zamorem.

Ako še nisi odpustikov Bogu daroval, za ktere mu jih darovati želiš, de bi jim k pridu peršli, mu jih zdaj daruj.

Per nekterih štacionih se zadobé popolnoma odpustki; ker pa nobeden ne more sam záse več

kakor le sam popolnoma odpustik zadobiti, toraj naj prvi popolnoma odpustik sebi v prid oberne, druge pa za duše v vicah Bogu daruje, kakor postavim: za dušo svojiga očeta, matere, brata, sestre, prijatla, ali kteriga družiga i. t. d.

I. Štacion.

Jezus je k smerti obsojen.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odréšil.

Premisli prečudno ponižnost svojiga nedolžniga Jezusa, s katero je On krivično sodbo brez vsiga zgovarjanja poslušal, in sprejel. Tvoji grehi so tiste lažnjive in krivične priče, ktere so sodbo podpisale. Huda tvojiga jezika, s katero si se večkrat zoper Boga, in svojiga bližnjiga pregrešil, je sodnika oslepila, de je nedolžniga Jezusa k smerti obsodil. Oberni se tedaj k njemu, jokaj in zdihni bolj s sercam, kakor z ustmi:

O moj ljubeznjivi Jezus! kako nezmerna je tvoja ljubezen proti meni ubogimu grešniku! Boš le tedej za

nevredno (hudobno) stvar ječo, vervi, ketne in tepenje terpel? in k taki grozovitni smerti obsojen? Oh! to je zadosti, raniti moje serce, in objokovati vse pregrehe, ktere sim s svojim jezikam storil. Jest jih tedej obžalujem, in kličem k Tebi: O moj Jezus! usmiljenje, prosim Te, usmiljenje in milost, o Jezus!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

II. Štacion.

Jezus vzame križ na svoje rame.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križen svét odrešil.

Premisli, s kakšnim veseljem in radovoljnim sercam dobrotljivi Jezus sveti križ objame, in kakó poterpežljivo tepenje in suvanje malopridniga ljudstva prenaša! Ti pa poln nevolje in nepoterpežljivosti bežiš pred križem, kar je mogoče! Kaj ne veš, de

se ne more brez križa nebeško veselje zadobiti? Oh! objokuj svojo slepoto, obrni se k svojimu Gospodu, zdihni in reci k njemu:

Ne Tebi, o Jezus! temuč meni se spodobi križ. O težki križ! kteriga so moji grehi Tebi naložili. O ljubeznjivi Jezus! dodeli meni svojo gnado in moč, vse križe objeti, ktere sim s svojimi grehi zaslužil. Stori, de bom svoj križ voljno objel, in se tako od svetá ločil; daj mi tako ljubezen do križa, de bom vselej s tvojo služabnico sv. Terezijo vošil in želel: *terpeti ali umreti, umreti ali terpeti.*

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

III. Štacion.

Jezus pade prvič pod križem.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Poglej, in premisli, kako tvoj Jezus, zavoljo tolikanj prelite kervi

ves oslavljen, prvič na zemljo pade. Oh! kako je s pestmi bit, z nogami poteptan in suvan! Vender ni žalovanja ali nevolje iz njegovih ust slišati. Ti pa tarnaš in tožiš, če le majhen križ občutiš, ali zoperno besedo slišiš. Oh! sovraži svojo ne-poterpežljivost, svoj napuh in svojo nečimernost; zdihni k Jezusu:

O ljubeznjivi Jezus! poglej, jest nar bolj zaverženi grešnik klečim pred tvojimi nogami. Oh, kolikrat, in v kako velike grehe sim padel! kolikrat sim se v globočino hudobije pogreznil! O Jezus, stegni svoje rame, podaj mi svoje roke! Pomoč, o Jezus! pomoči per tebi išem, de ves čas svojiga življenja nikdar nikoli v smertni greh ne padem, in de takó v svoji zadnji uri svoje zveličanje upati zamorem.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IV. Štacion.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Oh, kako veliko žalost in bolečino je občutilo serce Jezusovo! Oh, s kakšno grenkostjo in žalostjo je bilo napolnjeno Mariino serce, kader sta se srečala! Poslušaj, o nehvaležna duša! „*Kaj ti je storil moj Sin?*“ kliče k tebi Marija. — „*Kaj hudiga ti je storila moja Mati?*“ te vpraša Jezus. Oh! zapusti že enkrat svoje grehe, zavoljo katerih midva tako žalost in martro terpiva. O grešnik! kaj praviš k temu? Reci tedej, in zdihni s svojim sercam:

O božji Sin Marije! o presveta Mati mojiga ljubeznjiviga Jezusa! ves raztert in ponižan klečim per vajnih nogah. Jest sim tisti zdajavic, s svojimi grehi sim brusil meč, kateri je vajno serce ranil. Oh! meni je iz serca žal; prosim vaji, odpustita mi.

Milost, o Jezus! milost, o Marija!
 Po svoji veliki milosti mi dodelita
 gnado, de nikdar več ne bom grešil,
 temuč de bom vajno grenko terplje-
 nje in žalost noč in dan premišloval
 in objokoval.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi
 Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

V. Štacion.

Simon iz Cirene pomaga Jezusu križ nesti.

V. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Spomni se, de si ti tisti Simon,
 kateri si nečimernosti sveta in slad-
 nostim svojih počutkov ves podver-
 žen, ki svoje križe, ne iz serca, te-
 muč le ker se jih ubraniti ne moreš,
 z veliko nevoljo nosiš. Oh zbudi en-
 krat svoje serce, in usmili se svojiga
 tako obloženiga Zveličarja. Sprejmi
 radovoljno vse križe in nadloge, ktere
 ti bo tvoj ljubeznjivi Oče poslal. Terdno

skleni, ne samo vse zopernosti s poterpežljivostjo prenašati, temuč tudi svojimu Bogu za-nje hvaležniga se skazovati; prosi ga tako le:

O ljubeznjivi Jezus! jest Te zahvalim za toliko perložnost, ktero mi daš, de bi za-te terpeti, in za-se kaj zaslužiti zamogel. Oh, moj Bog! daj mi gnado, vse, kar se mi bo v tem življenji težkiga pergodilo, s poterpežljivim sercam prenesti, in s tem večniga veselja se vdeležiti. Stori, o Jezus! de bom tukej s Teboj jokal in terpel, potlej pa s Teboj v nebesih gospodoval.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VI. Štacion.

Veronika podá Jezusu potni pert.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Poglej, in premisli v tem pertu sveto obličje svojiga Zveličarja! Ljubi

Jezusa, in skoz to ljubezen vtisni njegov obraz v svoje serce. O kako srečen boš, ako boš z Jezusovim obrazom v svojim sercu živel, in z njim v večnost pojdeš! De tedej to gnado zadobiš, prosi svojiga Boga, in reci:

O moj žalostni Jezus! prosim Te, vtisni v moje serce sveti obraz svojiga obličja, de bom brez nehanja na Te mislil, noč in dan Tvoje grenko terpljenje pred očmi imel, in svoje grehe objokoval. O Jezus! s kruham Tvojiga terpljenja hočem svojo dušo nasitovati, in moje oči bodo vselej solze točile nad svojimi pregrehami.

Oče nas. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VII. Štacion.

Jezus pade drugič pod križem.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Premisli, kako Jezus, tvoj Bog in Gospod, zopet na zemlji leži, ves

oslabljen od velike bolečine, zmartran in zaničevan od sovražnikov. Premisli, de tvoja prevzetnost je Jezusa poterla in ga na zemljo vergla, ter je prenesti ne more. Oh, zapusti svojo ošabnost, ne bodi več tako napuhnjen! Spokori se, in skleni ponižnejši biti. Reci s skesanim sercam:

O prečastljivi Jezus! ako ravno vidim, de na zemlji pod težo križa ležiš; vender Te molim in častim, kakor svojiga mogočniga, večniga Boga. Prosim Te, poteri moj napuh, vzemi iz mojiga serca vso ošabnost, de bom svojo nečimernost spoznal, vse zasramovanje s tako Tebi dopadajočo ponižnostjo sprejemal, de bom s tem gnado zadobil, tudi s Teboj v nebeškim kraljestvu povikšan biti.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VIII. Štacion.

Jezus tolaži Jeruzalemske žene.

V. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Premisli, in prevdari v svojim sercu, kako veliko vzroka imaš jokati in žalovati; prvič zavoljo svojiga ljubeznjiviga Jezusa, kateri zavoljo tebe toliko terpi; drugič sam nad seboj, ker tako nehvaležen ostaneš, in ne nehaš njega žaliti. Kakó moreš v premišlovanji njegove grozovitne martre terdovraten biti? Poglej, kako milostljiviga in ljubeznjiviga se Jezus proti tem revnim ženam skaže! Oberni k njemu svoje zaupanje, in zdihni s sercam:

O moj ljubeznjivi Jezus! Oh! kako je to, de se moje serce ne raztopí od solz velike žalosti? Solzé, oh, Jezus! prosim, solzé prave pokore, in serčniga usmiljenja mi daj, de z objokanimi očmi in s skesanim sercam tiste gnade deležen postanem,

ktero si tem revnim ženam skazal. Oh, Jezus! ne obrni od mene svojih milostljivih oči: poglej me uboziga grešnika, de bom tudi jest poln tolažila na zadnjo uro Tebe viditi mogel.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IX. Štacion.

Jezus pade tretjič pod križem.

℣. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

℟. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Oh, s kako veliko bolečino je Jezus že tretjič pod križem padel! Premisli, kako je Jezus, On krotka in nedolžna ovčica od judov in ajdov, kakor od steklih volkov, tepen, suvan, sem ter tje po terdih kamnih vlečen. O nesrečni greh, ki samiga Sinu Božjiga tako grozovitno martraš! O grešnik, ni morebiti tvoj ves poterti in zmartrani včlovečeni Bog vreden tvojih solz? Oh reci tedej ves objokan:

O vsigamogočni Bog! kateri nebo in zemljo z enim perstam deržiš, kdo te je tako neusmiljeno vergel? Oh! nobeden drug, kakor moja pregreha, v katero sim tolikrat zopet padel. Moja hudoba ni jenjala grehov delati, in zato se je množilo tvoje terpljenje. Tode poglej, o Jezus! per tvojih nogah zdaj klečim s skesanim sercam, in terdno sklenem, svoji hudobii konec storiti. Z objokanimi očmi ti tavžent in tavžentkrat obljubim: nikdar več nečem grešiti. **O moj Bog!** nikdar več ne.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

X. Štacion.

Jezusa slečejo in mu žolča piti dajo.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Premisli, o duša! kako je Jezus zunej na svojim životu ves ranjen in stепен, tudi znotraj z grenkim žol-

čam martran. Poglej, kako On tvojo nesramožljivost, nespodobnost in nečimernost v oblačilu s svojo nagostjo plačuje, z žolčem pa tvojo požrešnost. Ali moreš svojiga Jezusa brez usmiljenja pogledati? Oh verzi se k nogam svojiga naziga Jezusa, in reči k njemu:

O žalostni Jezus! kakó velik razločik je med Tabo in mano! Ti si ves ranjen, poln grenkosti, in ves s kervjo oblit; jest pa ves nečimern, poln sladnosti in veselja, ali saj táki želim biti. Oh, jest nisim na pravim potu! O Jezus! pelji me Ti na pravo cesto. Stori, de mi bodo vse sladnosti (lušti) tega svetá grenke in zoperne, de bom namesto njih želel tvoje terpljenje občutiti, in de tako vreden postanem, s Teboj večno veselje uživati.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XI. Štacion.

Jezus je na križ perbit.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli neizrečeno bolečino, katero je dobrotljivi Jezus občutil, kader so judje njegovo mesó, kite in žile z žebli prevertovali. Oh! kako je to, de se tvoje serce od žalosti ne razpoči, ker vidiš, de tvoji grehi tako neusmiljeno tvojiga Zveličarja martrajo? Saj zdaj toči solzé, obžaluj svoje grehe, in reci:

O dobrotljivi, zavoljo mene križani Jezus! vlij v moje serce strah in ljubezen do Tebe. In ker so moji grehi tisti žebli, kateri so Tebe na križ perbili, stori s svojo gnado, de bodo vse moje hude želje in občutki na tvoj križ nabiti in tamkej umorjeni, de bom v življenji in v smerti s Teboj v nebesih večno kraljevati zamogel.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

XII. Štacion.

Jezus umerje na križi.

Ÿ. Molimo Te, o Kristè! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Odpri tukej svoje oči, in premišluj svojiga z žeblji na križ perbitiga Jezusa. Poglej vse blede obličje Božje. Poslušaj, kako prosi odpušenja tistim, kateri ga križajo, in žalijo. Razbojniku obljubi nebeško kraljestvo, izroči svojo Mater Janezu, perporoči svojo dušo nebeškemu Očetu, poslednjič tudi umerje z nagnjeno glavo. Tako je tedej moj Jezus umerl? Res, umerl je na križi, in zavoljo mene. O moja duša! kaj boš zdaj počela? Oh! ne hodi preč, kakor le s ponižnim in skesanim sercam. Objemi križ, in zdihni k Jezusu:

O moj ljubeznjivi Zveličar! jest vem, in spoznam, de so moji grehi tisti rabeljni, kateri so Tebe tako neusmiljeno umorili. Nobene gnade nisim vreden, ker sim Tebe križal. Pa kako

veliko veselje in upanje občuti moja duša, kader Te slišim tudi za tiste prositi, kateri so Tebe križali. Kaj hočem tedej za Te storiti, ker si Ti toliko zame storil? Poglej, o Jezus! jest sim perpravljen, in voljan, vsim odpustiti, kateri so me kdej razžalili. Res, moj Bog! zavoljo tvoje ljubezni odpustim vsim, iz serca jih objamem, in jim želim vse dobrote skazati in tako tudi upam ob svoji smertni uri tvoje vesele besede zaslišati: „*Še danes boš z menoj v paradizu*“.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIII. Štacion.

Jezus je s križa snet, in v naročje Marije položen.

Ÿ. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svét odrešil.

Premisli, kako ojster je bil meč, kateri je serce žalostne Matere pre-

bodel; kader si je ona svojiga mertviga Sina v naročje vzela. Vidila je njega vsiga ranjeniga in kervaviga. O kakšno žalost in bolečino je ona tistikrat v svojim sercu občutila! Kteri meč pa je bil tako ojster, ki je prebodel njeno serce? Oh! greh je bil, kteri je Jezusu življenje vzel, in Marjino serce tako močno ranil. Objokuj tedej ta grozovitni greh. Skleni svoje solzé s solzami svoje žalostne Matere, in zdihni k nji tako:

O Kraljica vsih marternikov! kdaj bom vreden, de bi prav zapopadel tvojo žalost in martro? Kdaj bom zadobil gnado, tvojo žalost v svojim sercu nositi, in s teboj terpeti? **O vélika Gospa!** sprosi mi to gnado, de noč in dan žalujem nad svojimi grehi, kteri so tebi tako žalost storili; de bom, ves skesan in spokorjen, v zaupanju in ljubezni za-te umerl, in po smerti s teboj večno živel.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIV. Štacion.

Jezus je v grob položen.

V. Molimo Te, o Kriste! in Te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli tukej žalovanje, zdiho-
vanje, in jokanje Magdalene, Janeza
in družih pobožnih duš, kader jim je
bil Jezus odvzet, in v grob položen.
Zlasti pa si k sercu vzemi težavo in
grenko žalost Marije, njegove Matere,
kader je iz naročja svojiga ljubeznji-
viga Sina zgubila. V premišlovanji
leté njene žalosti in njeniga terplje-
nja se moraš res sramovati, de si per
obiskovanji tega Križeviga pota tako
malo usmiljenja občutil. Oh! zbudi
svoje serce saj zdaj per tim zadnjim šta-
cionu. Kušni s častjo kamen sv. groba,
položi v duhu vanj svoje serce, in
reci k svojimu mertvimu Jezusu:

O usmiljeni Jezus! kateri si tako kervavo pot iz ljubezni do mene storil, v tim grobu ležijočiga Te častim, in molim. Oh! jest želim in vošim Tebe v svojim sercu zapertiga imeti, de bi s teboj sklenjen, po tem svetim Križevim potu k novimu življenju vstal, in se v tvoji gnadi iz tega sveta ločiti zamogel. Po zasluženji tvojiga terpljenja, kteriga sim premišloval, mi dodeli, de bo na zadnjo uro tvoje sv. Rešnje Telo moja popotnica; de bojo moje zadnje besede: *Jezus, Marija, Jožef!* in de svoje zadnje zdihovanje s tistim zdihovanjem sklenem, s kterim si Ti na sv. križi svojo sveto dušo izdihnil. Daj mi, z živo vero, s terdnim zaupanjem in z gorečo ljubeznijo s Teboj in zavoľjo Tebe umreti, in potlej s Teboj na večne čase živeti. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

M o l i t e v.

Nebeški Oče, večni Bog! po tisti ljubezni, s katero si svojiga Sina Jezusa Kristusa zavoljo mene na svét poslal, in s katero je On skoz svojo bitko martro, in grenko smert mene odrešil, Ti darujem ta sv. Križev pot, kateriga sim s tvojo gnado objiskoval. Vzemi to pobožno opravilo k povikšanju svoje časti, v zahvalo za vse meni, in drugimodeljene gnade, za odpušenje grehov celiga sveta, za pomoč revnim dušam v vicah, zlasti pa za ktere sim v začetku prosil. **O milostljivi Oče nebeški!** poglej na obličje Kristusa, svojiga Sina, usliši glas njegove svete kervi, in bodi milostljiv meni ubogimu grešniku! **Am.**

Nekteri na zadnje tudi molijo 6 Očenašev in 6 Češena si Marij. Ako ravno je ta navada dobra in pobožna, vender ni ravno potrebna, temuč samo premišlovanje terpljenja našiga Zveličarja je k zadobljenju odpustkov potrebno, in le to je cilj in konec sv. Križeviga pota.

Hvaljen bodi naš križani Zveličar Jezus Kristus, in njegova žalostna Mati Marija!

P e s e m

per svetim Križevim potu.

Oh, pridite stvari!
Kaj, glejte se godí!
On, kter' nas vse živí!
Strašno za nas terpí.

1. Štacion.

Razgajžlan, zapljuvan,
In kronan, zasramvan;
Pred sodbo je peljan,
Nedolžno v smert izdan.

2. Štacion.

Glej križ mu naložé
Na ranjene ramé,
Oh, Jagnje Božje gré,
In nese vsih dolgé.

3. Štacion.

Opešal je v močéh,
Podrè ga križ, náš greh,
Vtopljen v sveta dolgéh
Leží potert na tléh.

4. *Štacion.*

Oh žalosten spomin!
 Ker sreča Mater Sin;
 Nji gre meč bolečin
 Do serca globočin.

5. *Štacion.*

Omagal Jezus je
 Od teže križeve;
 O Simon, prosim te,
 Ne brani križa se!

6. *Štacion.*

S pertam Veronika
 Obriše Jezusa;
 Spomin za to ji da
 Terpljenja britkiga.

7. *Štacion.*

Slabosti ves prevzét
 Pod križem pade spét;
 O, jenjaj, grešni svét!
 Ponavljat' greh preklét!

8. *Štacion.*

Usmiljene žené!
 Ne jokajte za Mé;
 Točite za-se lé
 Spokornih serc solzé.

9. Štacion.

Oh, Jezus omedlí,
 Pod križem spet leží;
 Naj vender se zbudí,
 Kdor še v pregrehah spí!

10. Štacion.

Ko pride na goró,
 Ga slečejo gerdó,
 Pijačo mu dajó
 Ostudno in grenkó.

11. Štacion.

Na križ ga položé,
 Razpnó roke, nogé,
 Žebli mu zdaj nové
 Še rane naredé.

12. Štacion.

Na križi tam visí,
 Oh, sveta tēče Kri!
 Za grehe vsih ljudi
 Zveličar smert storí.

13. Štacion.

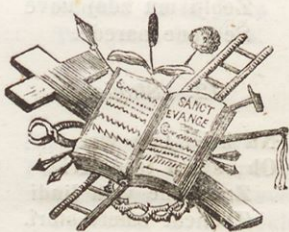
Marija, k teb' hitím,
 Tvoj'ga Sinú častím.
 Z vama, dokler živím,
 Rad jokam in terpím.

14. Štacion.

Za naš greh mertviga
 Molimo Jezusa,
 In položimo ga
 V grob svojiga serca.

* * *

O Jezus! hvala zdej
 Ti bod' ino vselej;
 Skoz svojo smert nam daj,
 Te ljubit' vekomaj.

MOLITVE

za dosego svetih odpustikov.

O Jezus, ki si na svet prišel, nam pravo življenje dat; verujem, de si svoji sveti Cerkvi za to ključnebeškiga kraljestva izročil, de je vse, kar na zemlji odveže ali zaveže, tudi v nebesih odvezano ali zavezano. — Tudi terdno verujem, de si ti, o Jezus! svoji Cerkvi oblast dal, odpustike deliti, in de so zares vernim v duhovno pomoč. Prosim te, o dobrotljivi, usmiljeni Jezus! daj mi milost, de bom zamogel iz števila tistih resnično spokornih in z Bogam spravljenih grešnikov biti, na ktere ti z dopadajenjem gledaš, in jih z obilnimi gnadami obdaruješ. To upam doseči od tebe, moj Zveličar, in pri-

šel sim k tebi v cerkev,*) kjer se v presvetim Zakramentu znajdeš, še poslednjo dolžnost dopolnit, katero sveta katoliška Cerkev za doseg popolnoma odpustikov tirja; tukaj tebi, o milostljivi Jezus, vse potrebe svete Cerkve in vsiga keršanstva zročim in priporočim.

1. Za povikšanje sv. katoliške Cerkve

O Bog! nar vikši Pastir in Oče vsih vernih, ki s svojim sv. Duham celo telo sv. Cerkve vladaš in posvečuješ, ki si po Jezusu Kristusu veličastvo svojiga sv. Imena vsim narodam oznanil; ohrani delo svojiga usmiljenja, de tvoja sv. Cerkev v vsim dobrim raste, se po vsi zemlji razširja in v spoznanji in češenji tvojiga presvetiga Imena stanovitna ostane.

*) to je: braterno cerkev obiskati, ki je v Celji kapucinarska, drugod farna cerkev.

De svojo sveto Cerkev vladaš in ohraniš!

Prosimo te, usliši nas, o Gospod!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu. (Dvakrat).

2. Za edinost keršanskih poglavarjev.

O Bog, ki pravi mir daješ in edinost ljubiš, dodeli vsim keršanskim poglavarjem, svojim služabnikom in namestnikom na zemlji, polno spravo in edinost; odverni vse škodljive vojske in razpertije, de tvoji verni v pravi prostosti Tebi vredno in zvesto brez overe služiti zamorejo.

De keršanskim kraljem in poglavarjem mir in edinost daš.

Prosimo te, usliši nas, o Gospod!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu. (Dvakrat).

3. Za zatiranje krivoverstva.

O vsigamogočni, večni Bog! ki želiš, de bi bili vsi zveličani, in nočeš,

de bi se kdo pogubil: ozri se milostljivo na vse zmotene krivoverce, ki jih je lažnjivi in goljufivi sovražnik v krivoverstvo in vraže zapeljal; prosimo te, usmili se jih in pripelji jih na pot resnice; in daj vsim, de razpertije v veri zapustijo, vse zmote odložijo in k edinosti tvoje resnice pridejo, po Jezusu Kristusu. Amen.

De sovražnike svoje sv. Cerkve ponižáš, in spreoberneš.

Prosimo te, usliši nas, o Gospod!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu. (Dvakrat).

4. Za svetiga Očeta, Rimskiga Papeža.

Naj vikši in večni Pastir, Jezus Kristus! tebi priporočim našiga Papeža I., tvojiga perviga namestnika na zemlji. Usliši njega prošnje, spolni njegove želje in molitve, ki tvojo čast povikšuje in srečo tvoje Cerkve množi. Vodi, razsvetli, poterdi, váruj, pod-

piraj ga, de tvojo sv. Cerkev vselej k tvoji božji časti in k našimu dušnemu zveličanju vlada. Amen.

De apostoljskiga Pastirja in vse cerkvene stanove v svoji sv. veri ohraniš.

Prosimo te, usliši nas, o Jezus!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu. Verujem v Boga Očeta.

M o l i t e v.

O Bog vsiga usmiljenja! ki si sv. Cerkvi moč in oblast dal, odvezovati in zavezovati, hvaležno se poslužimo gnad, ki jih nam z delitevjo odpustikov deliš. Ne daj nam pa pozabiti, de se le resnično spokorni grešniki, ki svoje serce z dobro spovedjo očistijo, in svoje duše z vrednim sv. Obhajilam pokrepčajo, popolnoma odpustikov vdeležujejo. Dostavi, o dobrotljivi Oče nebeški! kar nam ojstrih pokoril prvih kristjanov primanjkuje,

po svoji ljubezni in neskončnim zasluženji Jezusa Kristusa, tvojiga Sina, v katerim vsi gnado in odrešenje imamo, in od tvoje milosti večno zveličanje upamo. Po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Opomin. Te molitvice opravi vsaki mesec po spovedi in sv. obhajilu za popolnoma odpustike bratovšine sv. Uršule v cerkvi. Kdor ne zna brati, ali teh molitvic pri rokah nima, molí: Oče naš, Češena si Marija, Čast bodi Bogu (sedemkrat) in sv. apostoljsko vero v Papežev namen za edinnost keršanskih poglavarjev, zatiranje krivoverstva in povikšanje sv. matere katoliške Cerkve. —

Zlate molitvice

Uršulinskemu društvu priporočene, in tudi za vse kristjane dobre, ter vredne, de bi se jih vsakteri z glave navadil, in naučil, de bi jih lahko tudi med delam in spotama opravljal in molil.

I.

Zjutrej se pokrižaj in reci:

Oče nebeški! lepó te zahvalim, de si me ohranil nocojšnjo noč, obvaruj me tudi današnji dan! Bodi

vse k tvoji Božji časti in k mojimu dušnimu zveličanju. Amen.

Jezus, Marija in sv. Jožef! vam izročim za zdaj in vselej svojo dušo in svoje telo.

II.

O Bog! verujem, de si ti pri meni, in te ponižno molim. Upam, de me ne boš zapustil, in te zato prelepo prosim. Ljubim te, in zročim ti vse svoje misli, besede in djanja.

III.

O Marija, preljuba mati, moje zaupanje in pribežališe! v tvojim varstvu želim živeti in umreti. Váruj me greha in sprosi mi Božjo pomoč. Preljubi angel, predragi in zvesti moj varh, varno me vodi in povsod me spremljуй in váruj!

IV.

Stori zjutrej dober namen in ga večkrat čez dan ponovi, rekoč:

O moj Bog! vse, kar govorim,

delam in terpim, bodi v tvojo večji
čast, vse iz ljubezni do tebe, moj
Jezus!

V.

Pri vživanji jedí in Božjih darov; posebej pred
jedjo se moli: Oče naš, češena si Marija, čast
Bogu. Jedí se prekrižajo, rekoč:

Blagoslovi, o Gospod, nas in té
tvoje darí, ki jih bomo od tvoje do-
brote zavžili, ki živiš in kraljuješ,
Bog od vekomej do vekomej. Amen.

Po jedi:

Zahvalim te, vsigamogočni, večni
Bog, za vse dobrote tvoje; po Je-
zusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi
Bogu.

VI.

Kadar koga srečaš, izgovori lepo keršansko po-
zdravljenje, rekoč:

Hvaljen bodi Jezus Kristus!

In tako pozdravljen odgovori:

Na vekomaj. Amen.

VII.

V skušnjavi zoper sveto čistost reci:

O Jezus, Marija in sveti Jožef!
vam izročim svojo dušo in svoje teló.
Rajši hočem umreti kakor grešiti.

Kadar te jeza grabi, zdihni, rekoč:

**O Jezus! ves pohlevni in iz serca
ponižni, daj mi voljno poterpeti. O
Marija, vsa krotka Devica! prosi zá-
me, de se ne serdim, ne togotim.**

V vsakteri skušnjavi prosi, moli in zdihuj, rekoč:

**Bog! pridi mi na pomoč; Gospod!
hiti mi pomagat.**

VIII.

Na večer, ako ne moreš sv. roženkranca moliti,
moli vsaj nektore svete očenaše, češenasi-
marije in poslednjič zdihni, rekoč:

**Oče nebeški! lepo te zahvalim
za vse dobrote tvoje; prosim te, od-
pusti mi moje grehe, in daj mi ljubo
lahko noč, in svojo pomoč! Marija!
ljuba moja mati, tvojimu zvestimu var-
stvu se priporočim! — Preljubi angel,**

varh moj, varuj me nocoj! Bog daj vernim mertvim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti. Amen.

Preden zaspiš, se navadi vsaki večer vsaj ob kratkim svojo vest izprašati, kaj si skozi dan hudiga storil, in dobriga zamudil, ter se potem skesaj, in prosi Boga odpušenja, in stori dober sklep, z Božjo pomočjo se bolj zvesto hudiga varovati in dobro delati. — In vedi, to veliko pomaga k popolnamosti. —

IX.

Ako se po noči zbudiš in spati ne moreš, varuj se, de te kaka skušnjava ne zmoti, zatorej pre-mišljuj in zdihuj, rekoč:

Enkrat moram umreti; — pa ne vem, kje, tudi ne vem, kdaj, in kako; to pa dobro vem, de, če v smertnim grehu umerjem, bom pogubljen vekomej. Oh, tega Bog ne daj! — Sveta Marija, Mati Božja! prosi zame, uboziga grešnika, zdaj in ob uri moje smerti. Amen.

X.

Svoje molitvice več ali manj slabo opravljene sklepaj, rekoč:

Oče nebeški! sprejmi mojo slabo molitev, in kar moja pobožnost ne

veljá, naj moj usmiljeni Jezus dodá!
Amen.

XI.

Molitvica, ki so ji sveti Oče Pij VII. 19. maja 1819 sto dni odpustikov podelili, ako se vsaki dan moli, rekoč:

Naj se zgodi, visoko hvali in vekomej časti naj pravičniši, naj višji in naj ljubeznjivši sveta volja Božja v vsih rečeh.

XII.

Molitvica, se vsih svetih maš vdeležiti, ki je dobro, jo trikrat na dan: zjutrej, opoldne in na večer pobožno opraviti.

O Bog, nebeški Oče! tebi darujem vse svete maše, ktere se danes po vsim svetu berejo, ktere so se od začetka kersanstva do zdaj brale, in tudi tiste, ki bodo še na dalje do konca sveta brane v sv. katoliški Cerkvi. — Se vsih vdeležiti preserčno želim in prosim, ter vse tebi darujem, kakor ravno toliko darov spoštovanja, ljubezni, prošnje, sprave in zahvale,

po Jezusu Kristusu, tvojim preljubim Sinu in Zveličarji našim: ker po Njem, ž njim in v Njem imaš, Oče nebeški! v edinosti svetiga Duha vso čast in hvalo od vekomej do vekomej. Amen.

Sveto darovanje

predrage kervi Gospoda našiga Jezusa Kristusa, v zahvalo toliko darov in milost, ki jih je prejela presveta Devica Marija, Božja mati, posebno v svojim brezmadežnim spočetji.

I.

Večni, naj milostivši Oče nebeški! tebi darujem predrago kri tvojiga Sina in Gospoda našiga Jezusa Kristusa v družbi in imenu preblažene in prečiste Device Marije, in vsih svetnikov v nebesih, kakor tudi vsih zvo-ljenih na zemlji v zahvalo za vse milosti in darí, s katerimi si oblago-daril svojo naj pokorniši Hčer, posebno v nje brezmadežnim spočetji.

Darujem tebi tudi to predrago kri v spreobrnjenje vsih grešnikov, v povelicanje in razširjanje presvete Cerkve, za zdravje in srečo rimskiga Papeža in v njegov namen. — Čast bodi Bogu. —

II.

Večna in včlovečena Beseda, Jezus Kristus! tebi darujem tvojo lastno predrago kri v edinosti in v imenu preblažene, brezmadežne Device Marije in vsih svetnikov v nebesih, pa tudi vsih zvoljenih na zemlji, v zahvalo za vse milosti in darove, s katerimi si oblagodaril svojo, tebi čez vse vdano Mater, sosebnost pa v nje brezmadežnim spočetji. Darujem ti tudi tvojo predrago kri za spreobrnjenje vsih grešnikov, v povelicanje in razširjanje presvete Cerkve, za zdravje in srečo rimskiga Papeža in v njegov namen. — Čast bodi Bogu. —

III.

Večni Bog, Tolažnik sveti Duh! tebi darujem predrago kri Jezusa Kristusa v edinosti in v imenu preblazene, brezmadežne in prečiste Device Marije in vsih svetnikov v nebesih, pa tudi vsih zvoljenih na zemlji v zahvalo za vse milosti in darove, s katerimi si oblagodaryl svojo naj zvestejši Nevesto, sosebno pa v nje brezmadežnim spočetji. Darujem ti tudi tvojo predrago kri v spreobrnjenje grešnikov in za poveličanje in razširjanje presvete Cerkve, za zdravje in srečo rimskiga Papeža in njegov namen. — Čast bodi Bogu i. t. d.

IV.

Mati Božja, o brezmadežna, o presveta Devica Marija! zavoljo tvoje ljubezni do Boga in zavoljo tvoje hvaležnosti za toliko gnad in dobrot, s katerimi si bila obdarovana, pred vsim pa za tisto prav posebno gnado tvo-

jiga brezmadežniga spočetja, in zavoljo neskončniga zasluženja Jezusa Kristusa, tvojiga Božjiga Sina in Gospoda našiga, te ponižno prosimo in se ti priporočimo, daj nam, te vselej popolnoma in stanovitno častiti in ljubiti, in popolnoma zaupanje imeti, posebno po tvoji priprošnji zadobiti vse tiste gnade, ki jih tolikanj potrebujemo. Dokler se torej gotovo zanesemo po tvoji nezmerni dobrotljivosti vse k zveličanju potrebne gnade prejeti, tebe s hvaležnim in tudi prav veselim sercam častimo ponavljaje tisto pozdravljenje, s katerim te je bil angel Gabriel nagovoril: *Češena si Marija!* —

Opomin. To darovanje se lahko večkrat na dan v sercu ponovi, če se tudi ne bere in z jezikom ne izgovarja. Pij IX., rimski sedanji papež so 18. junija 1854 z lastno roko pisaje dodelili 300 dni svetih odpustikov vsim vernim, kolikorkrat to darovanje pobožno opravijo; tistim pa popolnoma odpustike, ki jo ves mesec zapored vsaki dan molijo, ako se prav spovejo in vredno tisti mesec obhajajo. Leti odpustiki se zamorejo tudi dušam v vicah darovati.

PESEM,

ki se pri slovesni Božji službi poje o velicih
shodih sv. Uršule v Dramelski fari na spodnjim
Štajerskim.

1.

Ljubi verni skupej zbrani,

Farmani 'no farmance!

Vsi s pobožnostjo obdani

Romarji in romarce!

Vidi se, de ste veseli,

Praznično oblečeni,

Kakor de bi v svate h'teli,

Tukaj sem povabljeni.

2.

Na veselim tu hribici

Je nebeška svatovšnja;

Prišla k čisti je devici,

Sveti Urš'li, bratovšnja.

Ona je nevesta bila

Ljubeznjiv'ga Jezusa;

Mu je serce obljubila,

Je v nebeške svate šla.

3.

Na Britanskim je rojena
 Od kraljeviga stanú,
 Bila v zakon obljubljena
 Ondi kralju slavnimu.
 Ona pa je obljubila
 Že devištvo Jezusu;
 Žalostna je svatov bila,
 Darovala se Bogú.

4.

Vse vojake v zakon dati,
 Kralj Konan namen stori,
 Kje neveste jim odbrati
 Prav poštene? ga skerbí.
 Na Angleško zdaj pisali
 Do nedolžnih so deklic,
 Enajst tavžent jim poslali,
 Le pobožnih so devic.

5.

Sveta Urš'la je med timi
 Kralju b'la obljubljena,
 Ko je šla na morje ž njimi,
 V Božje varstvo d'vištvo vdá.
 Kar kolj z Bogam kdo počenja,
 Bog mu vlada in ravná;
 Sveta Urš'la ne odjenja,
 Čista d'vica biti vsa.

6.

Tovaršice si je zbrala,
 Ž njo so bile združene;
 Ž njim' po morju je veslala,
 Kamor sam Bog hotel je.
 Na vojaško ženitvanje
 Bile so odmenjene;
 V nebeško pa svatvanje
 So poslednjič vse prišle.

7.

Veter hud na morji vstane,
 Nese jih na drugo stran, —
 Ne tje, kamor so poslane, —
 Jih postavi v boljši stan.
 Strašni Huni so privreli,
 Ker je ondi vojska b'la;
 So device vse zajeli,
 Kar nobena ni odšla.

8.

Sveta Urš'la tako pravi:
 Ljube moje deklice!
 V vél'ki sili in težavi,
 Bogu v roke dajmo se;
 Boljši je, nam kri preliti,
 Kakor vero zatajit':
 V greh ne smemo privoliti,
 Rajši čemo smert storit'.

9.

In vojšaki so začeli
 Zdaj device vse morit',
 Njim življenje so vzeli,
 Mogle res so kri prelit';
 Urš'la s sul'co prebodena,
 Tud' po družih seka se,
 Skrila se je samo ena,
 Vender zadnjič ž njimi gre.

10.

So v Kolinu pokopali
 Bili svete d'vice vse;
 Trupla v černo zemljo vsjali,
 Duše so v nebesa šle!
 So na zemlji b'le svarjene,
 Grajal jih je hudi svet;
 Zdaj v nebesih so češene
 Že nad tavžent pet sto let!

11.

Tudi tukaj na gorici ..
 Sveta Urš'la se časti,
 K ti nebeški pomočnici
 Zdihni danes, romar ti!
 Praznik smo si naredili
 Ravno svete Urš'le god
 De b' jo vredno počastili,
 Daj nam Jezus, naš Gospod!

12.

Mnogo d'vic si saboj vzela,

Ž njimi si v nebesa šla :

Kadar smert bo nas zajela,

Prosi za nas Jezusa !

Saj za srečno zadnjo uro

„Si patrona zvoljena“.

Sprosi pravo nam pokoro,

„Bodi naša vojvod'nja !“

13.

Zdaj po hribih in dolinah

Sveta Urš'la se častí,

Na nebeških visočinah

Krona njena se svitli !

Trojno krono je dobila :

Uka, martre, čistosti,

Ker device je učila,

In za vero dala kri.

14.

Le pogledjte, vi dekličí,

Kaj veljá deviški stan,

Srečen tud' za vas fantiči,

Če le bode prav deržan.

Lejte, ta je žlahtna roža,

Več veljá kot celi svet,

Ker namest' svetá in moža,

'ma prezal' nebeški cvet.

15.

Dragi farmani pošteni,
 Udje te sosedine,
 Pod pomoč priporočeni
 Ljube svete Uršule!
 Naj požegna s té stermin'ce
 Celo faro Dramelsko,
 De vam žito ino vince
 Zmiraj lepo rastlo bo.

16.

Bodi čast sveti Trojici
 Zdaj ino na vekomaj!
 Sveti Urš'li pomočnici
 Se priporočimo zdaj,
 De nam spros' svetó živeti
 Na tem svetu prav vselèj;
 Ino enkrat srečno umreti,
 Potem priti v sveti raj!

Troje vencov sv. Uršule.

1.

Drevesce lepo zelení,
 Poganja rajske krone tri,
 Se v zalih vencih lesketá,
 Enajst rož vsaki venc ima.
 Drevesce imenuje se
 Braterna svete Uršule.

2.

Je prva krona čistosti,
 Devicam Jezus jo delí;
 Dekličí in mladenčí vi,
 S to krono bote venčani,
 Tam, kjer nebeška luč gori
 In sveta Uršula slovi.

3.

In druga krona biserna
 Bo učenike venčala;
 Očetam ino materam
 Jo spleta Jezus sam:
 V nebeški zarji vtrinja se
 Na glavi svete Uršule.

4.

In tretja krona mučenstva
 Je kakor kri rudeča vsa;

Ž njo kronal usmiljen' Jezus bo,
 Ki nosijo zdaj križ voljno.
 Poterpi brat! vsih rev bo kraj
 Per sveti Urš'li v svetim' raj'!

5.

Povejte sestre, bratje! mi,
 Kje lepši drevce zeleni?
 Oh bodi mi pozdravljena,
 Ti svete Uršle bratovš'na!
 Ki take krone v sebi imaš
 In udam za plačilo daš.

6.

Slovó ti dam, o grešni svet!
 Vsa tvoja čast je prah in smet:
 Slepiti se ti več ne dam,
 Zdaj k sveti Urš'li se podam;
 Živeti čem čistó, sveto,
 De pridem k Jezusu v nebo!

7.

O sveta Urš'la! pros'mo te,
 Na nas sirote se ozri!
 Pomagaj za teboj hodit',
 Vse križe pa voljno nosit,
 Naj bo naš glas, ko nam bo umret',
 Marija, Jezus, Jožef svet'!

Devica čem zmirej ostat'.

Marija Devica devic
 Je v raju na Božji desnic';
 K Marii so vzete
 Device vse svete:
 Devica čem zmirej ostat'.

V devici je sveti Duh zdaj,
 Bo v raju nad angelce kdaj;
 To priča Marija,
 In sveta Lucija:
 Devica čem zmirej ostat'.

Danica čez zvezde je vse,
 Tud' v raju deviško dekle,
 V nebesih kraljuje,
 Se v Bogu raduje:
 Devica čem zmirej ostat'.

Kar bela je lil'ja pri nas,
 Devica tam večni je čas,
 Pri Bogu v veljavi,
 V nebeški je slavi:
 Devica čem zmiraj ostat'.

Le d'vica v nebesih povsod
 Za Jagnjetam Jezusam hod',
 Prepeva vesela,
 Vse Božije dela:
 Devica čem zmirej ostat'.

Kjer drugi nevarni je spol,
 Se znajti jest nočem nikol;
 Boga bi žalila,
 In čistost kalila:
 Devica čem zmirej ostat'.

Oj, sama pač lepo živim,
 Nad Jezusam se veselim,
 On v mé se ozira,
 Me z gnado podpira:
 Devica čem zmirej ostat'.

Kaj maram za tebe, o svet?
 Ti hočeš le čistost mi vzet'!
 Raj' dam se umoriti,
 Kot čistost zgubiti:
 Devica čem zmirej ostat'.

Devica Cecil'ja zapój
 Na orgle ponižno z menoj,
 De čistost čem branit',
 Nedolžnost ohranit':
 Devica čem zmirej ostat'.

Dekleta, živimo lepó,
 In Jezusu dajmo roko;
 On venča device
 V nebeške kraljice:
 Devica čem zmirej ostat'.

V hvaležni spomin

poterjenja Uršulinskiga društva in njemu podeljenih popolnoma odpustikov po svetim Očetu rimskim papežu Piju IX. še pristavimo papeževo pesem; naj bi jo udje bratovšine svete Uršule za srečno zadnjo uro o priložnostih zapeli, in tako prvimu namestniku Kristusovimu na zemlji spoštovanje, ljubezen in hvaležnost skazovali.

1.

Kjer je Petra Cerkev prava
Kjer je Rima večna slava,
Tam v pobožnosti veliki
Se glasijo vsi jeziki:
(Blagor Piju bod' Očetu,
Blagor, blagor Bog mu daj!) dvakrat.

2.

Glas gre čez sedmere griče,
Vatikan junaško kliče,
Še svetnikov tihe rake
Glas pošiljajo v oblake:
(Blagor Piju bod' Očetu,
Blagor, blagor Bog mu daj!) dvakrat.

3.

Po ravnéh in visočinah,
Po vodáh, hribih, dolinah,

Po prostoru sveta vsega
 V svetih trumah se razlega:
 (Blagor Piju bod' Očetu,
 Blagor, blagor Bog mu daj!) dvakrat.

4.

Angeli se pridružite,
 Svoje petje z nam' sklenite,
 De se bode živo vnelo,
 Nad zvezde v nebo donélo:
 (Blagor Piju, naš'mu Očetu,
 Blagor večni Bog mu daj!) dvakrat.

Vse k vikši časti Božji, k češenju Marije
 Device in svete Uršule, naše braterne zveste
 pomočnice, k našimu dušnimu zveličanju
 in tolažbi, in v pomoč dušam v vicah.
 Amen.

P. A. D.

Po prestoru sveta vsega
V svetih trumah se razlega:
(Blagoslov Pija bodi, Očetu,
Blagoslov, blagoslov Bog nam daj!) dvakrat.

Angel se pridruži, o svetla svetla
Svoje pejo z nami, sklenite, o svetla
Da se bodo žive vnetosti, o svetla

Nad zvezde v nebo gonilo:
(Blagoslov Pija, našim Očetu,
Blagoslov, večni blag nam daj!) dvakrat.

Vse k višji časti Božji, k čiščenju Marije
Device in svete Uršule, naše praterne zveste
pomocnice, k našim dušnim zveličanju
in tolažbi, in v pomoč našim v vseh.

P. A. D.

O B S E G.

Pervi del.

Stran.

Vvod	3
Začetek in poduk od bratovšine sv. Uršule	5
Litterae supplicatoriae	5
Copia decreti Papalis	6
Bratovšina poterjena od sv. Očeta	8
Ad perpetuam rei memoriam	9
Bratovšine odpustki v vsaki farni cerkvi itd.	10
Vodila za bratovšino	10
Od keršanskiga nauka	15
Kaj naj zlasti vodniki društva družbicam še posebno priporočajo	18
Petnajst zlatih strokov za gospodarje, očete, matere	23
Deset zlatih orehov za mladenče	26
Sedem zlatih jagod deklicam	28
Tri zlate resnice vsim skupaj in vsakimu posebej	29
Djanje in življenje sv. Uršule in tovaršic	30

Drugi del.

	Stran.
Jutranje molitve	55
Darovavna molitev, vsako jutru dobro moliti .	60
Večerne molitve	61
Vsaki dan obuditi	64
Sveta maša	67
Molitev po sv. maši	83
Kako med sv. mašo Kristusovo terpljenje pre- mišljevali	85
Kako dobro je pri sv. maši biti	89
Imenitna zaveza z Bogom, ki je neprecenljive vrednosti	93
Zaveza z Marijo	96
Prošnja k Jezusu za ljubezen	98
Molitve za spoved in sv. Obhajilo	100
Litanije k sv. Uršuli, njenim tovaršicam in drugim pomočnikom za srečno zadnjo uro	110
Molitve za srečno zadnjo uro:	
K Jezusu	115
K Devici Marii	116
K sv. Jožefu	119
K sv. Barbari	121
K sv. Uršuli in njenim tovaršicam	122
Opomin 1. 2.	123
Sv. Križev pot	124
Pesem per svetim Križevim potu	149

Molitve za dosego svetih odpustikov:

1. Za povikšanje sv. katoliške Cerkve	154
2. Za edinost keršanskih poglavarjev	155
3. Za zatiranje krivoverstva	155
4. Za svetiga Očeta, rimskiga Papeža	156
Zlate molitvice	158
Sveto darovanje	164
Pesem, ki se pri slovesni Božji službi poje o velicih shodih sv. Uršule v Dramelski fari	168
Troje vencov sv. Uršule	174
Devica čem zmirej ostal	176
V hvaležni spomin poterjenja Uršulinskiga društva papeževa pesem	178

Narodna in univerzitetna
knjižnica

© NUK

00000451059

